

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

IX. évfolyam 3. szám (9. Jahrgang Nr. 3.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1977. március

Herrn Prof. Aladar
Dr. Gajary
Pristerseminar
7000 Chur 2

Éljünk szilárdabb közösségben egymással!

A svájci katolikusok minden évben megrendezik *Fastenopfer*-nek (nagyböjti megajánlás) nevezett nagyszerű vállalkozásukat. A hívek a nagyböjtben a vezeklés és engesztelés mellett önmegtágadásokat is vállalnak. Lemondanak szórakozásokról, megtagadnak maguktól élvezeti cikkeket, önkéntes böjtöt és étel-, italban való megtartóztatást vállalnak magukra. Az így megtakarított pénzt összegyűjtik egy papírcsacskóban s húsvétkor bedobják névtelenül a *Fastenopfer*-perselyekbe. Az országos gyűjtés eredménye az utóbbi években mindig meghaladta a 10 milliót, amit jól átgondolt tervek szerint osztanak szét egyházi karitatív és szociális célokra. (Hasonló intézmény a német püspöki kar *Adveniat* és *Misereor* valamint az evangélikusok *Brot für Brüder* adventi és nagyböjti mozgalma.)

Az akciót más-más évi jelszóval indítják útjára, amit szembeötlő falragaszokon egész idő alatt lehet olvasni templomokban, egyházi épületekben, a katolikus sajtóban és még külön gondosan kiállított füzetekben. Az idei jelszót *«solidarischer leben»* írással címezték, és a vállalkozás célkitűzésére is tekintettel, így fordítottam: *Éljünk szilárdabb közösségben egymással!* Nemcsak a gyűjtésre, de a jelszó tartalmának elmélyítésére is mozgósítják a plébánia híveit, a családokat az iskolákat, valamennyi egyházi egyesületet és szervezetet. Elmékedési, előadási anyagot és szentbeszéd-témákat adnak a papság és szervezők kezébe. Ezekben beszámolnak arról, hogy mire fordították az előző évi gyűjtést s közben cselekvésre indító írásokban és képekben tárják elénk az új szükségleteket.

Az idei füzetek valóságos panaszkönyvei az emberiséget fenyegető katasztrófális veszélyeknek. Mottójuk ez a drámai mondat: *«Mindig többen ismerik fel, hogy éhínség, elnyomás és az anyagi javak mértéktelen pazarlása az egész emberiség életét veszélyezteti. A keresztények feladata ébren tartani e felismerésből fakadó társadalmi és politikai felelősségadatot.»*

Ilyen fenyegető veszélyek például:

az emberiség azon az úton van, hogy kiirtsa önmagát;

kizsákmányoló gazdálkodással Délamerikában nagy termőterületeket változtatnak át kietlen pusztasággá;

Afrika és Ázsia nagy területein kiirtották az erdőséget s a lakosság nem képes a drága tüzelőt megfizetni;

a felnövekvő ifjúság fele elpusztul elégtelen táplálkozás miatt a fejletlen országokban;

az emberiség 30%-a fényűzően él, miközben 20 százalék éhezik és 30 százalék táplálatlan;

az USA-ban a gabonakivitel 85 %-a öt konzern kezében van, amelyek a szükségletekre «csak szerény keretek között tekintenek»;

amint egykor a klímaváltozás és a táplálékhiány a brontosauruszt kipusztította a földről, most a népesedési probléma és a világ szennyeződése hasonló sorsra jutathatja az embert.

A fényképekről borzalmas nyomor és szinte állati sorsba taszított emberi életek tárulnak elénk. A szervezők a tennivalót abban látják, hogy «a gazdagoknak szerényebben kell élniük, hogy a szegények is emberhez méltó életet élhessenek.»

Amikor e sötét veszélyek listáját végiglapozzuk, eszünkbe jut az a több évszázados gőg, ahogyan az ember öntelten levette szemét az Égről, hogy minden erejét a földi «paradicsom» megteremtésére összpontosíthassa. S hol van ma már az az utópisztikus és naiv optimizmus, amellyel a tudomány és a technikai haladásban bízunk! Hol van az az aranykor, amelyről azt hirdették katedrák magasságából is, hogy abban nem lesz nélkülözés, mivel mindenki igényeinek megfelelően részesedik

a föld kifogyhatatlan kincseiből, amelyben az anyagi jólét kizsákmányolástól mentes tökéletes társadalmi viszonyokat teremt. Még a halál gondolata sem kínozza ama boldog kor emberét, aki a beteljesülésig élvezheti a földi élet minden örömét. Nem lesz egyetlen kielégítetlen, akinek eszébe jutna olyan «pótlék» után sóvárogni, mint a másvilági boldogság.

A naiv, horizontális optimizmus fanatikus agitátorokban görcsös hitvallása meredett. A világháború végén magam halottam hogy arra a kérdésre, miből lett az ősköd, bolsevista ideológus szemrebbenés nélkül válaszolta: A szovjet haladó tudomány egy millió év múlva ezt a problémát is megoldja. Csak néhány hónapja, hogy Marcuse egyik német adóban «tudományos elemzéssel bizonyította», hogy az aranykor jönni fog, mert jönnie kell. Igaz, hogy a kerekasztalnál éppen egy szociáldemokrata figyelmeztette, hogy ebben az aranykorban ellaposodnék, anarchiás individualizmusba fulladna a közösségi élet. Szerinte a társadalmakat összefogó erő a szorongás, a jövőtől való félelem, amelyen közös erővel lehetünk úrrá.

A fontos természetesen az lenne, hogy — miután az emberiség egy tapasztalattal gazdagodott — a realpolitikuskok is, meg az utópiát kergető naiv szocialisták is belássák: a természet javai kicsiholásához szükséges a tudomány és a technika mellett a valóságos adottságokra épülő természet-jog rendező szerepe is. Ahhoz pedig, hogy az emberi közösségben a javakat méltányosan osszák el és mindenkinek lehetővé tegyék adottságaiknak megfelelően a szellemi kibontakozást is, szükség van az evangéliumi felebaráti szeretetre. Mindezen túl pedig még a legigazságosabb és legrendezettebb társadalomban is igényli a lélek, hogy egy megbízható, tránszcendens rendszer, amilyen a keresztény vallás, összefűzze a földi lét horizontját az öröklét mélységei távlatáival.

VECSEY JÓZSEF

Az apostoli hitvallás teológiai magyarázata «Kínzaték Poncius Pilátus alatt, meghala és eltemetteték»

Minden vallás próbaköve a szenvedés problémája. Reális értéke csak olyan vallásnak van, amely szembe tud nézni ezzel a problémával és megnyugtató választ képes adni. Nem megoldás, ha a szenvedést tagadjuk vagy látszatnak minősítjük. Annyira húsba vágó valóság, hogy józanul nem tagadhatjuk. Ugyanakkor problémát jelent minden gondolkodó ember számára: Ha Isten végtelenül jó és végtelenül hatalmas, miért engedi meg a szenvedést? Miért van vallásunkban annyi negatív elem: halál, lemondás, áldozat?

Tudjuk, hogy az Egyház egyes szentjei a szenvedést kívánták, örültek neki. Aut pati aut mori — vagy szenvedni vagy meghalni — mondotta egyikük. Talán voltak olyanok is, akik a vallás negatív elemeit túlságosan kiemelték, a bűnt és a szenvedést túlságosan hangsúlyozták, voltak, akik jóhiszeműen ugyan, de mégis tévesen, szinte beteges öntetszelgéssel keresték. A második vatikáni zsinat e téves beállítottságot kiigazította, felhívta a keresztények figyelmét arra, hogy az evilági javakat is meg kell becsülni s az emberi társadalom jólétét elő kell mozdítani. A természet javai is Isten alkotásai, a természetes étellel járó élvezet önmagában nem lehet bűnös. Épp azért, mert ezek a dolgok önmagukban jók, dicséretes az önkéntes lemondás. A bűnt kerülni kötelesség. Az igazi földi javakról lemondani egy magasabbrendű jó érdekében, érdemszerző cselekedet. Sajnos, az ember mindig hajlamos a túlzásra. A zsinat utáni időben egyes teológusok annyira hangoztatták a földi

öröm és élvezet jogosultságát, hogy már szinte naturalizmusba csaptak át. Vannak olyanok is, akik megvetéssel beszélnek az ún. negatív keresztény erényekről, alázatról, lemondásról, bánatról, engesztelésről. A természetes élet élvezeteit úgy felmagasztalják, mintha ezen a vonalon bűn nem történhetne. Pedig Szent Tamás tanítása szerint, minél szükségesebb életfunkciókról van szó, annál könnyebben keletkezik a bűn rendetlensége, mert egyrészt az életfunkció elemi erővel tör kifeljesülése felé, másrészt a bűntől már meggyengült akaratunk nem tudja oly könnyen az erényes cselekedet medrébe terelni.

Manapság bizonyos naturalista és hedonista jellegű tendenciák nemcsak a keresztény erkölccsant hamisítják meg, hanem hitünk alapigazságait is tévesen értelmezik. A Szentírás tanítása szerint, Krisztus Urunk életének a legkimagaslóbb s üdvünk szempontjából a legdöntőbb eseménye megváltói kín-szenvedése és halála volt. Természetesen az előbb említett teológusok Jézus halálát nem tagadják, azonban inkább a jópéldát mint a megváltói áldozatot látják benne. Ennek megfelelően a Szentmise áldozati jellegét is figyelmen kívül hagyják, sőt a bűnről, bűnbánatról, engesztelésről is egyre kevesebbet beszélnek. Ez érthető is, mert bűn és megváltás elválaszthatatlanok egymástól. Így aztán szenvedésünk elveszti a Krisztussal való megváltói együtt-szenvedés keresztény jellegét, ami bizonyos mértékben visszaesést jelent az ószövetségi mentalitásba.

könyve még szükségesnek tartja, hogy Isten a szenvedőt földi javakkal kárpótolja: Jóbnak tizennégyezer juha, hatezer tevéje, ezer iga marhája és ezer szamara, hét fia és három leánya lesz megpróbáltatása után (Jób 42, 12-13). Igaz, a szenvedés megváltói, engesztelő értéke nem volt ismeretlen az ószövetségi ember előtt, mint ahogy Mózes imájából kitűnik (Kiv 17, 11); s Izaiás, a már említett Isten Szolgájának a szenvedéseit le is írja. Azonban ezt a felismerést még oly sok homály fedi, hogy nem tudott központi igazsággá sűrűsödni.

Boldog, aki Krisztussal szenved

Csak az Újszövetség derít fényt a szenvedésre, mert Jézus személyében megvalósul mindaz, amit az Ószövetség inkább csak sejtett. Az Evangélium tanítása szerint ugyan nem szabad azt hinnünk, hogy a szenvedés mindig a szenvedéstől sújtott embernek egyéni bűnére vezetendő vissza (Jn 9, 3), azonban jelenléte a földön mégis az emberiség ősbűnének tudható be, melyet a teológusok később eredeti bűnnek neveztek (Róm 5, 18, 19). Krisztus Urunk szenvedésével és halálával megváltott bennünket a bűn uralmától, kiengesztelte Istent, megszabadított a bűn következményeitől is, tehát a szenvedéstől és haláltól is. Megváltása gyümölcsében azonban csak akkor részülhetünk, ha vele egyek vagyunk a szeretet által. A szeretet viszont részvételt és sorsközösséget is jelent. Jézus értünk szenvedett, de nem helyettünk, oly értelemben, mintha nekünk már nem kellene szenvednünk, a végső, szenvedés és halál feletti győzelmében csak az idők végén fogunk részesedni. Tanítása e pontban egészen félreérthetetlen. «Gondoljatok a tőle kapott tanításra: Nem nagyobb a szolga uránál» (Jn 15, 20). «Legyen elég a tanítványnak, ha olyan, mint mestere s a szolgának, ha olyan mint ura» (Mt 10, 25). «Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye vállára keresztjét minden nap és úgy kövessen. Mert aki életét meg akarja menteni, elveszíti. Aki meg elveszíti érttem az életét, az megmenti» Lk 9,23-24).

A keresztény szenvedés értéke tehát nem a középkori szentek találmánya. A Krisztussal való együtt-szenvedés felett érzett öröm, az ún. negatív erények dicsőítése sem az ő találmányuk. Hallgassuk csak meg, mit mond Jézus a hegyi beszédében: «Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa. Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztaltatnak. Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld. Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert majd eltelnek vele. Boldogok az

Az Ószövetség válasza a szenvedés problémájára

Az ószövetségi embert is kizárta a szenvedés problémája. Ismerte a teremtés történetét, tudta, hogy Isten az embert saját képére és hasonlatosságára teremtette, hogy örökké boldog legyen. Ha Isten tehát ennyire szerette az embert, miért nem kíméli meg a szenvedéstől? S ha a szenvedés a bűn következménye, miért van az, hogy sokszor épp az igazak vannak kitéve nagyobb szenvedésnek s a gonoszok élvezik az életet? Jeremiás megható szavakkal mondja el Istennek kételyeit: «Biztos, hogy neked lesz igazad, Uram, ha vitatkozni kezdek veled. Mégis hadd tegyem föl kérdésemet: Miért szerencsések a gonoszok, s miért van jó dolguk a hűleneknek?» (Jer. 12, 1). A zsoltáros is felpanaszolja szenvedését és kérdi: «Meddig feledkezel meg rólam, Uram, meddig rejtet el arcodat előlem? Meddig emészti meg lelkem a fájdalom és szívemet a mindennapi gond? Meddig uralkodik még rajtam az ellenség?» (Zsolt 13, 2-3). «Irigység fogott el a go-

noszokkal szemben, látva, mily jól megy soruk a bűnösöknek. Nem győtri őket a szenvedés, testük egészséges és erővel teli. A halandók bajából nem éreznek semmit, másoknak kínjait nem ismerik. A gőg úgy övezi őket, mint lánc a nyakat, s mint a ruha, fedi őket az erőszak. A gonoszság hájukból nő ki, s a szívükből csap ki az álnokság ... Hiába volt hát, hogy tisztán megőriztem a szívem, hiába, hogy bár ártatlan voltam, mostam a kezem?» (Zsolt 73, 3-13).

Az ószövetségi hívő sohasem talált kielégítő választ e kérdéseire. Felismerete ugyan, hogy a szenvedésnek tisztító értéke van: Isten megpróbálja a hívőt, ahogy az ezüstöt a tűzben megvizsgálják (Zsolt 66, 10), s azonkívül atyai nevelőként megfenyegeti (Péd 3, 11-12). A szenvedés arra is megtaníthat, hogy Isten általa végtelen bölcsességében rejtett terveit megvalósítja és a rosszat is jóra fordítja (Ter. 50, 20, Jób 42, 1-6). De mindezek a részigazságok nem tudtak egységes igazsággá forrni. Jób

300 éves a bécsi dóm magyarszármazású kegyképe

Folytatás

Sok hitbuzgalmi, helytörténeti s műismertető munka több-kevesebb részletességgel emlékezik meg a kegyképről. Költeményeket, egyházi énekszövegeket írtak német nyelven a kegykép tiszteletére a svájciak és osztrákok s a hosszabbakban még a történelmi szereplők neveit is megemlítik. Így fejezték ki vallásos érzelmeiket és keltettek érdeklődést széles néprétegekben.

A külföldön megjelent legrajabb munkák sem vesznek tudomást a hazai Mária-pócsra került képmásolatok ismételt könnyezéséről. Az eredeti kegykép elvitele erőszak ténye volt s a jogfosztást a császári rendelkezés sem menti. A tény osztrák történészek egyszerű intézkedésnek tekintik, amelynek során a kegykép Bécsbe hozatott. Egyetlen tanulmány említi rosszalóan az uralkodó önkényes eljárását. A pócsi gör. kath. parochus a császárhoz írt beadványában visszakérte a képet. A császár ezt rossz néven vette s az egri püspökhöz küldött leiratában ígéri, hogy egy másolatot készíttet s azt a pócsi gör. kath. templomnak ajándékozza. Ez a beígért másolat soha nem érkezett meg Pócsra. Rákóczi Ferenc száz magyar sérelmet felsoroló panasziratá-

ban említi a pócsi kegykép erőszakos elvitelét, «anélkül, hogy visszaadták volna».

A második otthoni kegyképet (másolatot) Telekessy István egri püspök ajándékozta a pócsi templomnak. **1715 aug. 1-5-ig ez a kép is könnyezett.** Az eseményeket bizottság vizsgálta meg és megállapította, hogy Mária csodás könnyei a pócsi templomot másodszor is megszentelt helyé tették. Az egyházi hatóság engedélyezte a csodálatos kép tiszteletét. A fatemplomot 1750-ben kéttornyú kőtemplom váltotta fel. Az új barokktemplomban **1905 dec. 3-tól kezdve** — megszakításokkal — **dec. 31-a kegykép-másolat ismét könnyezett.** A síró Madonnát megint nagy tömegek látták. Ezt a könnyezést vizsgáló bizottság ellenőrizte, amely egyházi és világi tagokból állt s ez utóbbiak között más-vallásúak is voltak. Megállapították, hogy család nem okozhatja a könny hullását. A selyemkendőt, amellyel a könnyeket felfogták, keretben a templom falára függesztették. E harmadik könnyezés óta a kegykép másolata külön állványon van elhelyezve.

Az első könnyezés 250. évfordulójára XII. Pius pápa a máriapócsi templomot **bazilika rangjára emelte 1946-**

ban, amikor Mindszenty bíboros vezetésével 250 ezer zarándok emlékezett a Magyarok Nagyasszonya pártfogásáról.

A Bécsben maradt eredeti kegykép sorsa több ízben vált aggodalmassá

1903 márc. 18-án éjjel a kép díszait, a koronákat s ékköveket ellopták. Az okozott kár összege 20 ezer korona volt. A kép a helyén maradt, de a kitűzött ezer korona jutalom ellenére sem sikerült a tolvaj nyomára akadni; ettől kezdve másolat került a főoltárra. A második világháború pusztításai közben sikerült a főoltár kegyképét is biztonságba helyezni. A dóm kétharmad részében elpusztult s ezért a püspöki szertartásokat a Kirche am Hof-ban végezték. **1946 okt. 13-án** 10 ezer hívő körmenete kísérte a pócsi kegykép Kupelwieser-féle másolatát, amelyet 4 dómkáplán vitt. A dómplébános, K.R. Dorr szentbeszédében a bécsiek ragaszkodását emelte ki a kegykép iránt és kihangsúlyozta, hogy a bécsi nép a pócsi Madonnát előszeretettel illeti az «**Unsere Liebe Frau von Wien**» névvel. Okt. 16-án éjszaka elszánt tolvajok ellopták a kb. 30 kg súlyú képet keretével együtt; a rablók most sem kerültek rendőrkézre. Nemsokára ezután egy bécsi család ajándékaként egy másik képmásolat került a templomba. Amikor a dóm előrehaladt újjáépítése lehetővé tette ott a szertartások végzését, a máriapócsi kegykép eredetije a dóm déli oldalhajójának 16. zázadeleji márványbaldachinja alatt, művészi oltáron kapott megfelelő helyet, ahol az imádkozók sohasem fogynak el... Itt ünnepelte a bécsi kat. magyar egyházközség lelkes hívőtábora 1976 november 4-én, a könnyezés 280. évfordulóján, a máriapócsi kegykép keletkezésének háromszázados jubileumát. A húsz év előtti magyar szabadságharc halottjaira is vonatkozó ünnepi megemlékezés szentmiséjét dr. László István püspök, az ausztriai kat. magyarok főpásztora mutatta be.

Az egyszerű magyar falusi festő ikonja így vált nagy idők tanújává és lett a kelet-nyugati egyházak egységének is megkapó jelképévé. A külföldi katolikus magyarság is Máriaiban látja a kegyelem bőségével megáldott istenanyát és a Gondviselés tervében nekünk adott lelki anyát és Krisztusnál szószólónkat. A bécsi Szt. István-dóm féltve őrzött kincse, a magyar kegykép és tisztelete is igazolja, hogy kat. vallási életünknek alig van még oly vonzó és bájos megnyilatkozása, mint Mária-nak, a mi Nagyasszonyunknak helyes tisztelete.

irgalmasok, mert irgalmasságot nyerne. Boldogok a tisztaszívűek, mert meglátják az Istent. Boldogok a békeségesek, mert Isten fiainak hívátnak. Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa. Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket és minden rosszat rátok fognak. Örüljétek és ujjongjatok, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok» (Mt 5, 3-12). Érthető, hogy az apostolok, miután megvesszőzték őket, «boldogan távoztak a főtanácsból, mert méltók lettek rá, hogy Jézus nevéért gyalázatot szenvedjenek» (ApCsel 5, 41). Szenvetésével dicsekszik Szent Pál is: «Ha valaki dicsekedni mer — balgként mondom — merek én is ... Többször voltam börtönben. Módfellett sok verésben volt részem, sokszor forogtam halálveszélyben. A zsidóktól öt ízben kaptam egy híján negyvenet, háromszor megbotoztak, egyszer megköveztek. Háromszor szenvedtem hajótörést, egy nap és egy éjjel a nyílt tengeren hanyódtam. Sokszor voltam vándorúton. Veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt, veszélyben népem körében, veszélyben a pogányok között, veszélyben városokban, veszélyben pusztaságban; veszélyben tengeren, veszélyben az áltestvérek közt. Fáradtam és gyötörődtem, sokat virrasztottam, éheztem és szomjaztam, sőt koplaltam, fagyoskodtam és nem volt mit fölvennem ... Ha

dicsekednem kell, gyöngeségeimmel dicsekszem» (2Kor 11, 21-30).

A keresztény szenvedés tehát nem egyéb mint a Krisztus Urunkkal való együtt-szenvedés abban a reménységben, hogy vele együtt a halált legyőzzük és feltámadunk. Akik e szenvedést a keresztény életből száműzni akarják — eltekintve attól, hogy megszüntetni úgy sem tudják — hitünk egyik legvígasztalóbb misztériumától fosztanak meg. A keresztény szenvedésben nincsen semmi beteges, semmi világyűlölő vonás, mert a Krisztus iránti szeretet indítja a hívő lelket, hogy résztvegyen megváltói szenvedésében és az Egyház testében kiegészítse az istenakarta szenvedésnek azt a részét, amely szükséges a világ megváltására. Nem mint-ha Jézus szenvedése nem lett volna elegendő, hisz végtelen az értéke, de Isten nem akar bennünket szenvedése gyümölcsében részesíteni, ha nem oszadjuk meg vele. Bárcsak mi is mondhatnánk Szent Pállal: Örömmel szenvedek értetek, és testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, testének, az Egyháznak a javára» (Kol 1, 24). «Én nem akarok mással dicsekedni, mint Urunk, Jézus Krisztus keresztjével» Gal 6, 14).

A rendszer kényszeríti a püspököket megtévesztő nyilatkozatok tételére

«A magyarországi egyházak nemzetközi tevékenységében megnyilvánuló fontos célkitűzés, hogy a békés egymás mellett élés és politikai együttműködés elveinek és gyakorlatának megfelelően nemzetközi méretekben segítsék a haladó erők összefogását, támogassák az antiimperialista egységfront megteremtésére irányuló erőfeszítéseket.» Így hangzik az Állami Egyházügyi Hivatal elnökének, Miklós Imrének legújabb utasítása.

A Moszkvában kiképzett és az egyház elnyomását irányító Miklós Imre a rendszer ateista havilapjában, a «Világosság» januári számában «Új típusú kapcsolatok» címen foglalja össze a legközelebbi jövő feladatait. A püspökök külföldi politikai tevékenységének egyik formája, hogy a világ nyugati feléből egyházi vezetőket, lehetőleg püspököket, bíborosokat, újságírókat hívnak meg Magyarországra, akiket «felvilágosítanak» az egyház és állam jó viszonyáról. Megmutatják nekik az esztergomi keresztény múzeumot, a megújított pécsi székesegyházat, elmondják, hogy a renoválási költségekhez az állam hozzájárult, de elhallgatják, hogy a templom belsejét akkor is a hívek adakozásából kell helyreállítani, ha az történetesen műemléknek számít. A külföldi látogatónak csak azt szabad hallania, hogy az állam segít a templomok helyreállításánál. Azt már nem szabad tudnia, hogy ez csak a külső renoválásra és csak a hivatalosan műemléknek számító templomokra vonatkozik. A külföldi látogatónak találokna kell «véletlenül» egy-egy papot is, akinek el kell hallgatnia békepapi minőségét. Ettől hallani fogja, hogy az egyház most találta meg a helyét a szocializmusban Magyarországon. Most került abba a helyzetbe, hogy csak az Evangéliummal törődjenek. A múltban a papok inkább kereskedtek, gazdálkodtak, mint lekipásztörök voltak. Ma viszont nincs lehetőségük anyagiakkal foglalkozni. Tehát lekipásztörökké kell lenniük.

✱

Így «világosították» fel néhány héttel ezelőtt az olasz ANSA-nevű katolikus Hírügynökség egyik munkatársát, Federico Mandillo-t, aki két hetet töltött Magyarországon. Elment Pécsre, ahol a 62 éves, vigkedélyű Cserhádi püspök fogadta. Megvendégelte és olaszul «felvilágosította», hogy a magyar egyháznak 22 püspöke van. Ezzel teljes a hierarchia. Esztergomba is visszatért a bíborosi kalap. Ennek két lényeges jelentősége van: az első, bizalmat és reményt keltő, mert a bíborosi kalap hid is lehet a gyümölcsözőbb jövő felé

az állam és egyház viszonyának alakításában, a másik pedig az, hogy megnyugtatólag hat a hívekre és könnyebben megtalálják a helyüket a mai történelmi valóságban. Lényegében arról van szó — folytatta Cserhádi — hogy fel kell építeni a jövő emberét, azt az embert, aki nem lehet erkölcs nélküli abban a társadalomban, amelynek napról napra mélyebben emberivé kell válnia. Részünkről ennek a jövő emberének hozzáférhetővé kell tennünk az evangélium minden forrását». «Nagyon szépnek tűnik nekem ez a kép — jegyzi meg az olasz újságíró — az Egyház kitarja karjait: nem kér mást, mint azt, hogy a párbeszéd és az építő munka szellemében mindenki előtt kinyissa az evangéliumos könyvet. Mindenki rendelkezésére bocsáthassa a századok óta őrzött értékeit. Nem tart igényt kiváltságokra, de felkínálja mindazt, ami emberi.»

✱

Az újságíró felkereste a veszprémi püspököt, Kádár Lászlót is, aki az ifjúság körében megújuló egyházzal «tájékoztatta» őt. Bekopogtatott az «Új Ember» című katolikus hetilap és a «Vigilia» című katolikus havi folyóirat szerkesztőségébe. Itt a II. Vatikáni Zsinat szellemében megújuló magyar egyházzal beszéltek neki. Kifogásolták, hogy a magyar egyház még mindig túlzottan klerikális; a világiaknak kevés szerep jut benne. Pedig a világiak égnek a vágytól, hogy minél intenzívebben bekapcsolódjanak az Egyház életébe. Nagy érdeklődésüknek bizonyosága az «Új Ember» és a «Vigilia» — mondták neki. Nyomban következett a múlttal való összehasonlítás. A múltban az értelmiségiek nagy része nem olvasta az egyházi sajtót — mondták a szerkesztők, mert az akkori rendszer szerves részének tekintették. Ma viszont kapnak a katolikus sajtó két kiadványa után, mert a szabadság szellemében és a lojális dialógus módszerével szól hozzá a legsúlyosabb problémákhoz. Felfigyel a világon található legjobb teológiára és a pluralizmus alapján tájékoztatja olvasóit. Ezt mondták az olasz újságírónak az Új Ember és a Vigilia szerkesztőségében.

Cserhádi pécsi püspökre visszatérve megjegyzi a látogató, a főpásztor arról is részletesen tájékoztatta őt, hogy egyre több szó esik a magyar életben Helsinkiről. Nagyon értékelik a záró dokumentumokat és bizalommal remélik, hogy több lehetőséget hoznak arra, hogy az egyház felajánlja értékeit az új társadalomnak.

Dr. Várkonyi Imrével is találkozott az olasz látogató újságíró. Elmondta

neki, hogy nemrégiben még a szegedi szeminárium rektora volt. Ma pedig parlamenti képviselő. «Püspöke iránti engedelmességből vállalkozott a jelöltségre» — írja róla Mandillo. Így mondta neki Várkonyi személyesen, akit a képviselőség miatt XII. Pius pápa ma is érvényes rendelkezése alapján kiközösítettek. 1971 október elején arra az ígéretére, hogy aláveti magát a törvényes egyházi hatóságnak, felmentettek a kiközösítés alól. De Várkonyi mind a mai napig nem teljesítette ígéretét. Az olasz újságíró ezen cikkét az *Osservatore della Domenica* 1977. január 23-i számában közölte, több szép fényképpel illusztrálva.

A cikkben egyetlen szó sincs az egyház mindennapi problémáiról, az elnyomás mai módszereiről. A katolikus családok, hívek helyzetéről, a fiatalság sorsáról, a lekipásztorkodás elé gördített akadályokról, a bázis csoportok elleni hajszáról stb. Esztergomban Lékai bíborost is meg akarta látogatni, de nem sikerült, írja, mert az érsek-prímás tele van lekipásztori feladattal. Feleket fogad, papjait fogadja és nem ér rá. Így mondták neki.

Miért foglalkozunk ilyen részletesen ezzel az esettel? Mert megtaláljuk a cikkben az Állami Egyházügyi Hivatal utasításai szerint kidolgozott irányvonalat, amit a püspököknek illetve az egyháziaknak minden külföldi látogató fogadásakor, illetve külföldi utazásaik alkalmával követniük kell. Apró kis részgazságokból, feltétlenül optimista, derülő frázisokból tevődik össze az adandó «felvilágosítás». Ezt kell mondania a bíborosnak és a püspököknek éppen úgy, mint a kiszemelt papoknak és világiaknak annak érdekében, hogy támogassák az antiimperialista erőket és leplezzék az állam és egyház viszonyának súlyos problémáit Magyarországon. A nehézségeket nem szabad megnevezni.

Miklós Imre utasítása szerint főleg a június közüepére meghirdetett belgrádi konferencia előtt az egyházi vezetőknek oda kell hatniok külföldön egyházi körökben, hogy a kelsinkii okmányokban lefektetett kötelezettségek teljesítéséről Magyarországon meggyőzzék őket. A külföldi bíborosokat, püspököket, egyházi vezetőket meg kell győzni arról, hogy Magyarországon a rendszer híven teljesíti Helsinkiben vállalt kötelezettségeit.

Ennek a vállalt feladatnak teljesítése fejében a kormányzat személyi védelmet és anyagi támogatást ígér. Miklós Imre a reformátusok zsinatján mon-

Viszontlátásra Szentjakabfalván

Már hatodik éve koptatjuk — karácsony és újév táján — Szentjakabfalva utcáit ... illetőleg az egyetlen utcát, amely ezt a déltiroli, az Ahrn patak hűvös völgyébe szorult falucskát átszeli. Kétoldalt bogárszemű falusi házak váltakoznak a legmodernebb kényelmet kínáló hotelekkel. Az előbbieken még múltból ittfelejtődött öregek verik a csipkét, faragják az ijesztő faálarcokat (a szobában búbos kemence van s fenyőágakkal diszített betlehem), az utóbbiakból azonban már messzehangzik a sicipőikben vidáman csattogó fiatalok kacagása ...

Mióta, hat évvel ezelőtt, megrendezték az első «téli tábort», a magyar fiúk és lányok a falucska «couleur local»-jához tartoznak.

Az első évben még csak harmincan voltak, s aztán — «osztódással szaporodva» — 1976-ra elérték a több, mint háromszáz létszámot.

dott beszédében minden mai egyházi vezetőre vonatkozólag kijelentette: «A jövőben is, mint eddig politikai, erkölcsi, jogi támogatást adunk az egyházak törvényes vezetésének, és megvédjük személyüket a belső és külső reakciós körök támadásaitól. Itt szeretnék utalni arra, hogy az államsegély kérdésében is változatlan az álláspontunk.» (Reformátusok Lapja, 1977. február 6.)

A külföldi egyházi vezetők közül többen látogatnak az idén Magyarországra. Lékai bíboros meghívta Krol, Coock amerikai bíborosokat, Bernardin érseket, az amerikai püspöki kar elnökét, továbbá Hume angol bíborost, az osnabrücker püspököt és másokat. A hazai püspökök közül is többen utaznak Nyugatra a fentebb ismertetett programmal.

Otthon pedig a rendszer a közel-múltban nem kevesebb, mint 22 budapesti pap lefogására készült, mert a hozzájuk forduló fiatalokat, főleg katolikus egyetemistákat nem utasították el. Foglalkoztak vallási problémáikkal és kérdéseikkel. Elhurcolásukról csak azzal a feltétellel mondott le a rendőrség, ha a püspöki kar vállalja az ügy elintézését. Így született meg a Magyar Püspöki Kar múlt év decemberi nyilatkozata a «bázis közösségek» ellen. Tehát a likvidálásukat azok a fópásztorok vállalták, akiknek tulajdonképpen örülniök kellene, hogy a mai nehéz helyzetben a hitoktatásból erőszakkal kizárt fiatalok a maguk útján keresik keresztény hitük megismerését és ápolását. Erről azonban az egyházi vezetők látogatóiknak nem beszélhetnek.

FÁBIÁN KÁROLY

A Jungmann penzio kicsinek bizonnyult. Építettek hozzá egy másik házat, sőt idén karácsonyra már uszodát, szaunát is ... Az udvaron minden december 26.-a estéjén felhangzik a Himnusz s diadalmasan a magasbaróppen a háromszínű zászló, hogy hirdesse törhetetlen élniakarásunkat itt, az idegenben is.

✱

— Milyen volt az ideai tábor? — tesszem fel a kérdést búcsúzásakor egy éppen sürgős teendőitől félrevont, kipirultarcú cserkészisztnek. — Vagy inkább **miben különbözött** az előzőektől? — hiszen nem egyszer írtam már erről a témáról.

— Kétszázhusz gyerek a világ minden részéből, s lent Steinhausban, a vadonatúj Pöhl pensioban és környékén nyolcvannyolc szülő ... Legtöbben jól ismerik már egymást, évről évre visszajönnek s közvetlen, családias köztük a hangulat. «Rosszul sikerült» téli tábor talán még nem is volt. Utolsó pillanatban (jó magyar szokás szerint) mindig többen jelentkeznek, mint amennyire Gyurkabá — legoptimistább álmaiban — számított. Pótgyakat, pótmadracokat kell betenni ...

— Erről tudok ez nem újdonság.

— Ami az ideai táborban váratlan, kellemes meglepetés volt, az elsősorban az időjárás. Más években keresni kellett a havat. Idén annyi esett, hogy szinte elakadtak a kocsik. Nem is kellett felvitetni magunkat a kétezer méter magas Klausbergre, már a pensio melletti domboldalban felköthettük a sitalpakat, ráülhettünk a szánkóra. —

— A szülők pedig sifutóbrigádokat szerveztek — egészítem ki elbeszélését a saját élményeimmel — s úgy jártak be a gyönyörű, szűzhótól csillogó vidékeket.

— De a lényeg mégsem a szórakozás, sportolás, hiszen azt más helyen is megkaphatnánk. Cserkészletünk célja itt nyugaton az, hogy öntudatos, jó magyarokat neveljen, akik idővel át tudják majd venni fáradt öregjeink kezéből a megoldásra váró feladatokat, s szószólóivá váljanak (már itt szerzett kultúrájukkal és tökéletes idegen nyelvtudásukkal) a magyarságnak. —

— Az ideai «Hargita»-tábor eszmei mozgatója Erdély volt. Miben nyilvánult ez meg? —

— Először is előadások szervezésében. Fábián Károlybá, vetített képekkel illusztrálva, számolt be a nagyobbaknak Erdély múltjáról, jelenéről, az ott élő székelység égető problémáiról, más alkalommal pedig (Tollas Tibor rendezésében s a Burg Kastl-i gimnázium énekeseinek és szavalóinak részvételével)

erdélyi «irodalmi est» volt. De nagyon érdekesnek találtuk Juhász László burgenlandi kutatásairól s az 1956-os forradalom kiobbaási körülményeiről tartott beszámolóját is. —

— Ehhez én még hozzátehetném, hogy a szülők pensiójában még «privát»-programok is voltak — magnószalagokkal ... Unatkozni sohasem maradt időnk. A «hasznos» állandóan társult a «kellemessel». —

— Az ideai téli tábor kísérleti újdonsága volt a Jánosi Andrásbá és Schmidt Karcsibá által vezetett «iskolatábor», amelybe olyan magyar származású gyerekeket vettek be, akik csak keveset beszélnek magyarul. —

— És milyen eredményt sikerült elérni velük? —

— Jobbat, mint reméltük. Ők voltak talán a legbuzgóbbak, a leglelkesebbek. A nyelvet persze nem tanulták meg tíz nap alatt, de sok szót, kifejezést elsajátítottak, s a farsangi esten már magyar népdalok éneklésével mutatkoztak be. Reméljük, hogy egy napon kedvet fognak kapni a továbbtanuláshoz. Mindenesetre az is nagy szó már, ha sokakban rokonszenvet keltünk a mi ügyünk iránt! — Ezért hívunk meg téli táborainkba rendszeresen mindig tíztizenöt Münchenben élő amerikai cserkész is ...

— És a csoportos beszélgetések? Ez is új dolog. Erről is sokat hallottam! —

— Kozma atya a szabad délutánon, estéken barátságos eszmecseréket, vitákat rendezett a fiatalokat érdeklő etikai, világnézeti kérdésekről. Ő vezette be a nagy népszerűségnek örvendő, modernszellemű gitáros miséket is. Na, de nem kell azért azt hinni, hogy itt csak csupa komoly dologról esik szó. Van, vidám mókákkal tarkított szilveszter est, farsangi maszkabál, szórakozás, tánc ...

— Sőt idén még a régóta együttműködő cserkészszülők nagy részét is, ünnepélyes keretek között «öregcserekké» avatták. A farsangi műsorban már az ő vidám kórusuk is szerepelt ...

✱

Az ideai téli táborban — mindent összevetve — nagyon sok ígéretes, új kezdeményezés volt. Az európai magyar cserkészlet nem dogmákba merevedő, megváltoztathatatlan szokásokba szikkadó, saját tehetetlenségi ereje folytán tovább működő szervezet, hanem étellel, fantáziával, ötletekkel teli, folyton továbbfejlődő mozgalom; a nyugati magyar emigráció sokak által észlelt «renaissance»-ának szerves része, amelyre mindnyájan büszkék lehetünk.

Viszontlátásra Szentjakabfalván!!

SAÁRY ÉVA

Menekülés (II)

A mind üresebbé váló templomok, az egyházból való kilépések, a Tízparancsolat térvessztése az emberi közösségek és egyének életében, ezek a világos jelei annak, hogy az istenhit válságba került napjainkban. Még a keresztény ember lelkében is! A fentiek csak jelei ennek a válságnak, de lassan megérnek már, és egészen szembeszökően megmutatkoznak e válság következményei is: bizonyosságul, hogy a vallásos meggyőződés nemcsak külső máz, nem egy dísz, amit le lehet tenni, hanem az emberi lét egyetlen biztos és minden megterhelést elbíró alapja. Az istenhittel együtt ugyanis az ember is válságba került, mert elveszítette ellenállóképességét az élettel együttjáró problémák, gondok és krízisekkel szemben, akár csak egy legyengült szervezet, amely nem képes megbirkózni a minden oldalról támadó betegség-csirákkal. Ezt látjuk, amikor legutóbb a mind jobban elharapózó öngyilkossági hullám okait kerestük. A mai ember a vallásos életfelfogással együtt elveszíti azt a biztos alapot is, amelyen állva válságos helyzetekben is erős és győztes tudott maradni. Nélküle viszont, minden anyagi jólét és kényelem ellenére is, játékszere lett saját rossz hajlamainak és a «sors» szeszélyeinek, amelyek elől nincs menekvése. Mert ugyan hová és kihez menekülhetne?!

A mai emberrel együtt válságba jutottak azok a keretek is, amelyek normális körülmények között biztonságot, nyugalmat és békét jelentettek neki. Közülük most csak egyet akarunk szemügyre venni, a házasság, a család és a mai ember viszonyát.

Nemrégiben az egyik német napilapban érdekes írás jelent meg óriási betűkkel szedett fejléc alatt: «A család halála ma már nem utópia!» Újságírói szenzációhajhászás? Egyáltalán nem! Sőt, éppen ellenkezőleg! Ez a feltűnően szedett cím alatt megjelent cikk csak helyes megvilágításba helyezi mindazt, a meglátást, amely egy nemrégiben Münchenben politikusok és tudósok részvételével megtartott szak-kongresszus eredményeként látott napvilágot.

A sok vélemény és új meglátás közül a legmegdöbbentőbbet egy amerikai szakember, Dr. Amitai Etzioni szolgáltatotta, aki a politikai kutatás newyorki központjának vezetője. Előadásában beszámolt róla, hogy jelenleg évente 1 millió amerikai hagyja el családját annak az illúzióknak reményében, hogy megtalálja «az ideális kapcsolatot élettársához». A jelenlegi statisztikai adatok alapján Dr. Etzioni kiszámította,

hogy ha a válások és az egyszemélyes háztartások szaporodása ilyen arányokban tovább folytatódik, a 90-es évek közepére már nem lesz egyetlen amerikai család sem.

**

Ez a prognózis kétségtelenül csak egy matematikai számítás eredménye. Nagyon világosan megmutatja viszont az irányt és végállomást, hogy hova vezet az út, hacsak időközben nem jön létre valami döntő változás az emberek gondolkodásában. Mégpedig nemcsak az Egyesült Államokban, hiszen nagyon jól tudjuk, hogy ami ma divatba jön Amerikában, az fél év múlva elárasztja Európa egyik felét s egy másik fél év múlva már Európa másik fele is egész szívvel hódol az új bálvány előtt.

Közismert tény ugyanis, hogy a válások száma ma már itt, nálunk is inflációs magasságot ér el. Németországban kb. évi 19 ezer házasságkötésre 8 ezer válás esik. A hazai viszonyokról jelenleg nincsenek megbízható adataink. Lényegében azonban ott sem lehet sokkal különb a helyzet. Politikai pártok és ideológiai vándorprédikátorok hadjáratot indítottak liberális törvényhozással a válások megkönnyítése érdekében az egész életre szóló családi kötelék ellen és helyette a próbaházasságot, meg a szabad felmondás jogára alapított kötetlen nemi viszonyt reklámozzák.

A newyorki professzor ezekkel a hamis prófétákkal szállt szembe keményen. Számára már most tény és keserű valóság, hogy a család széttűlése legalább akkora csapás, mintha az energia-szolgáltatás felmondaná a szolgáltatót. A rákbetegség az embert szervezete legegységesebb összetevő részeiben, a sejtekben támadja meg. Az «új házasság morál» az emberi társadalmat szintén a legkisebb élő egységében, a családban veszélyezteti, amikor alapjait a szabad szerelem ingoványos talajára rakja le.

Ma milliók vannak úton, és a közeljövőben más milliók követik őket, hogy megtalálják az ideális kapcsolatot férfi és nő között, — sokszor 2-3 rosszul sikerült, vagy ún. próbaházasság után. Ez a keresés azonban lényegében nem más, mint menekülés, tömeges menekülés a családból és családtól: egyik csődből a másikba, egyik csalódásból a másikba. Ez van a dolgok hátterében.

*

A keresztény ember számára továbbra is érvényes Jézus szava: «Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassza!» Ez pedig azt jelenti, hogy a házasság egy férfinek és egy nőnek egész életre

szóló életszövetsége. De jelenti azt is, hogy a házasság nem a boldog élet ígérete, hanem a boldog élet takarékpénztára. Minden házasság csak akkor és annyiban lesz boldog, amennyi jóakaratot, segítő- és megbocsátó készséget, hűséget, türelmet és főleg szeretetet helyeznek el benne letétbe a házastársak. A legtöbb ember tévedése éppen abban van, hogy azért házasodik, mert boldog akar lenni. Elvakult önzésükben mindig csak maguk akarnak boldogok lenni, tekintet nélkül élettársukra, akiben legfeljebb törekvéseik, vágyaik eszközét látják.

A házasság és család a szeretet és élet iskolája. A Teremtő legalább is ennek szánta. Feladat, amelynek végrehajtása jóakaratot, céltudatos munkát, áldozatkészséget és istenhitre épített életszemléletet feltételez. Benne cseperednek és nőnek fel az emberi közösség új polgárai. De ezek magukkal csak azt viszik el, és azt kamatoztatják, amit a családban láttak és kaptak. Már ezért is a családon áll vagy bukik az egész emberiség sorsa. De az élet iskolája a család a házastársaknak is. Egy egész élet áll rendelkezésükre, hogy egymást türelemmel és gyengéd szeretettel alakítsák, javítsák, egymás örömet és gondját megosszák, s miközben szemüket a célra szegezve elmúlnak felettük az évek, lassan megérjenek az Örökkévalóságra.

Roszul sikerült házasságok mindig voltak. De régen ilyen esetekben nem elsősorban válásra gondoltak. A hibát nemcsak a másik félben keresték, hanem örmagukban is, és — nagyobb volt bennük a készség, hogy türelemmel hordozzák és elviseljék egymás terhet, azaz egymás tökéletlenségeit és emberi nyomorúságát. A házasságok közösségei mindegyike más és más. Megegyeznek viszont abban, hogy egyikben sincs hiány gondokban, problémákban, válságokban. Ezek elől elmenekülni? Lehet, de nem érdemes, mert utoléri az embert. Ha nem ezek, akkor mások. Az okok ugyanis nem a házasság és család intézményében vannak, hanem magában az emberben. Ha nincs is tehát tökéletes recept e problémák megoldására, egy biztos: a menekülés előlük a leghetetlenebb.

*

Nem előlük kell menekülni, hanem velük, ... ahhoz, aki az embert teremtette és aki az emberi természet sebeire egyedül tud gyógyírt adni a hit és a szeretet embert átalakító, világot megmozgató erejében.

MEGYESI ANDRÁS

KÖNYVSZEMLE

Közi Horváth József: Apor püspök élete és halála. München, 1977. Danubia-Druckerei. 95 oldal.

Már régóta várt, hézagpótló munkát végzett Közi Horváth József, a magyar emigráció egyik vezető alakja, amikor Báro Apor Vilmos, a vértanú győri püspök életének megírására vállalkozott. Erre a szerepre valóban ő volt a leg-hivatottabb, mint a megboldogult püspök életének, az elmúlt félévszázad eseményeinek, politikai életének s a magyar életre zúdult tragédiának egyik legjobb ismerője.

Másrészt nemzeti értékeink megmentése és közkinccsé tétele most, az ezeréves magyar történelem talán legtragikább korszakában, amikor gyarmati sorsban tengődik az anyaország s a magyarság harmadrésze emigrációban, illetőleg idegen uralom alatt él, szétszóródva a szélrózsa minden irányában az öt kontinensen, — akkor ismétéljük: nemzeti értékeink mentése hazafiúi kötelesség. Már pedig Apor Vilmos püspök élete, pályafutása, szerepe, életpéldája méltó arra, hogy minden magyar megismerje és egyúttal tanuljon is belőle. Különösen szüksége van erre annak az emigrációs rétegnek, amely anyagi jólétbe jutva már-már elfelejtette magyar mivoltát s azt a kötelességét, mivel tartozik a hazának, ahol született s bölcsőjét ringatták, s mivel az egyetemes magyarságnak, a magyar nemzeti becsületnek, önértetnek, a magyar nyelvnek s összetartozásnak. Apor Vilmos püspök prototípusa annak a magyar főpápnak, aki nemcsak az egyházi vonalon, papi mivoltában dolgozik, küzd, harcol a népért, hívei jólétéért, a hit és erkölcs ügyéért, igazi apostoli lélekkel, önfeláldozással és szeretettel, hanem mint magyar hazafi, ősei hagyományainak megfelelően, minden erejével résztvesz a honmentésben, a nemzeti becsület megvédésében, a nemzeti létet fenyegető veszélyek elhárításában is. Éspedig a bibliai jópásztor bátorságával, odaadásával, önfeláldozásával. Nemcsak harcolt, hanem ami a legfőbb: életét adta egyházáért, népéért, hazájáért. Így élete és halála egyaránt példamutató minden magyar számára, a serényen dolgozóknak mint biztatás és hitvalló ösztönzés, a gyáváknak és magyarságukat könnyen áruba bocsátóknak, mint szemrehányás és intelem.

A vértanúkat már az ősegyház is a legnagyobb megbecsülésben részesítette, amikor életüket feljegyezte s példaképpen állította a hívek elé, különösen a megpróbáltatások napjaiban. Báro Apor Vilmos élete legyen példa minden magyar számára, mind az anyaországban, mind az emigrációban: hogyan kell szolgálni Istent, hitet, hazát, népet és jövőt. S nem szabad elfelejtenünk, hogy a vértanúk példája és tanítása kötelező.

Mindezek után nagy köszönettel tartozunk az illusztris szerzőnek, dr. Közi Horváth Józsefnek, aki hangyaszorgalommal gyűjtötte össze az összes elérhető adatot a vértanú püspök életére vonatkozóan s oly elevenen, plasztikus vonásokkal rajzolja meg egykori megyéspüspöke alakját, hogy a szemünk előtt formálódik ki héroszi nagysága. A könyvet végigolvasva érezzük, hogy az imádságos lelkű, szociális gondolkodású, buzgó lelkipásztor s nemzetének lánglelkű fia megérett a vértanúságra. A horáciusi mondást: «Dulce et decorum est pro patria mori» — «Édes és dicső a hazáért meghalni», nála bátran kiegészíthetjük azzal: hogy még dicsőbb a nyájért s az anyagi tisztaság erényéért az életet feláldozni. Mert a nagy magyar Főpap és Hazafi egyaránt vértanúja a honszeretetnek és a nyáját védő főpásztori kötelességteljesítésnek.

Adná Isten, hogy Báro Apor Vilmos vértanú püspök az összmagyarság örömeire minél előbb oltára emeltetnék.

A könyv beszerezhető:

D -München 50, Ferchenbachstr. 88. Danubia-Druckerei. (V. L.)

CSONKA EMIL:

A SZÁMÜZÖTT BÍBOROS

Nagyon nehéz feladatra vállalkozott a szerző. — Egy évre Mindszenty halála után kísérelte meg 300 rövid oldalon összefoglalva hűen lerögzíteni ennek a maga nemében páratlan életal-konyrnak minden fontos fázisát. És ezt még akkor, amikor úgyszólván még «meleg» volt minden nyom és fájdalom eleven minden emlék, amit a nagy halott bennünk hagyott.

A könyv szerkezete egységes és átgondolt. Maga a keret, amibe a szerző Mindszenty József életének a szinte robbanásszerűen váratlan kiteljesedését a 15 éves amerikai «félfogság» után az ugyanolyan váratlan beteljesülésig belefoglalta, tudatosan drámai. Plasztikus képpel kezdődik a cselekmény: Mindszenty József törékeny alakja 1971 szeptember 28-án reggel 8 óra 30 perckor megjelenik a budapesti amerikai követség kapuján a nagykövet oldalán három magasrangú pap kíséretében, akik közül az egyik Zágon József prelátus, a pápa személyes követe. Megáll, körülnéz, aztán áldásra emeli kezét és beszáll a bécsi pápai nuncius fekete kocsijába, amely elindul vele nyugatra, örök számkivetése felé... A záró keret: Három és fél év múlva, 1975 május 15-én 8 órakor befordul hat harang zúgása mellett Máriazell főterére egy nagy fekete Mercedes és a kegytemplom felé fordul. Uvegablakán keresztül látszik a vascsatokkal lezárt nagy koporsó: Mindszenty József megérkezett a végállomásra.

Ebben a keretben mint a filmen kergetik egymást az események: a csak repülőgépen megtett több, mint 160.000

km a világban szétszórta magyarok után. Ezeket a rohanó eseményeket sokszor oldalakra megállítják a könyv legkínzóbb kérdései, amikre, sajnos, még ma is részben homály borul. Miért kellett Mindszentynek kijönnie; mi volt a Vatikán és a magyar kormány közti meg egyezés teljes tartalma; mi volt az amerikai kormányhoz az egész kérdéskomplexumban a szerepe? Milyen volt a hercegprímás egészségi állapota a kijövetelkor és azután? Aztán a legfájdalmasabb kérdés: Mi volt az a végső indíték, ami arra bírta V. Pál pápát, hogy elejtse az Egyháznak ezt az élő vértanúját?

A szerző külön érdeme, hogy világi író létére olyan tapintatosan kezeli ezeket a kérdéseket. A Szentatya és Mindszenty lelki alkata, múltja között vont párhuzam is csak annak a becsületese igyekezetnek a jele, amellyel meg akarta érteni a másik felet is. És még valamit a könyv javára kell írunk: az egész művet átlengi az a fiúi tisztelet, együttérzés és csodálat, amellyel Csonka Emil, a vasi föld szülötte, adózik Vas megye legnagyobb fiának.

A 83 éves Mindszentynek az egész világ szétszórta magyarjait átölelő lelkipásztori utazásait nem is lehetett egy 300 oldalas könyvbe beleszorítani, hogy abban benne legyen élményszerűen és részletesen a délafrikai, az ausztráliai és a délamerikai út is. Ezeket a részeket is igyekszik szervesen beilleszteni, bár a be nem avatott is észreveszi, hogy itt nem a szemtanú tudósít. Itt egyetlen kivétel a halálos végkimenettelű délamerikai út és a bíboros utolsó napjai és órái. Itt a szerző a legrészletesebben informálhatta magát és a helyszínre is kiszállt.

A könyv stílusa egyszerű, természetes, világos és érthető. Ezért sosem fárasztó.

A könyvvel kapcsolatban felmerült a kérdés: meg lehet-e kellően világítani a történelmi távlat hiányában a kötetben felvetett, olyan frissen fájdalmas kérdéseket, amelyeknek hátterét a kívülálló előtt homály fedi. Többen azon a véleményen vannak, hogy amit ezekről ma közölni lehet, azt mind tartalmazza a bíboros Emlékiratainak utolsó fejezete. Amit a szerző ezekhez kommentárképpen hozzáadott, inkább csak következtetés.

Csonka Emil az első nem-pap író, akinek legnagyobb érdeme, hogy nagyon lelkiismeretesen gyűjtötte össze a legfrisebb emlékeket, sokszor fényképszerűen pontos részletekkel együtt és még mielőtt azok megfakulhattak volna, szedte össze komoly és szépkállítású könyvbe. Ezenkívül különösen a világlapok kommentárjainak registrálásával és a személyes élményt összefoglaló helyszíni tudósításaival járul hozzá a bíboros emlékét megőrző irodalomhoz.

Harangozó Ferenc

Tiziano Vecellio

Ötszáz évvel ezelőtt, 1477-ben született az európai festőművészetnek egyik legnagyobb mestere, Tiziano Vecellio. A reneszánsz fénykora, a dúsgazdag Velence pompája testesül meg alkotásainak hosszú sorában. Az Ég kegyes volt hozzá: kilencvenkilenc évet élt folytonos munkában és abban a magas korban sem az öregség vitte el, hanem a Velencében dúló pestis, 1576-ban.

Kortársa volt Michelangelonak és Raffaelnek, tisztelője a nála negyedszázaddal idősebb Leonardo da Vincinek, de nem követte egyiket sem. Mindvégig a maga útját járta s azon jutott fel a világ festőművészetének legmagasabb csúcsára. Az érett reneszánsz új világérzésének útját szélesítette ki, dramatizáló erővel telten, újszerű formaképzéssel.

Művészete a 15. századi kora-reneszánsz festészetből indult ki, melynek fő-jellemzője a tiszta és éles kontúrokra való törekvés. Ebből a kemény vonalasságból Leonardo emelte ki és fejlesztette magas fokra kora festészetét új felfedezésével: a kontúrokat ellágyító, finom átmeneteket hozó «sfumato»-val. A vonalasságot így a formaszépség követte, csodás harmoniában egyesülve Raffael művein.

Tiziano mindezeknek birtokában, távol Firenzétől és Rómától, harmadik elemmel gazdagította és tette teljessé a virágzó reneszánsz festészetét: a színi kapott döntő szerepet művészetében. Velence, a lagunák városa önmagában is színesebb, mint a 16. századi Firenze vagy Róma, vidámabb az élet, nagy a gazdagság és a palazzok mentén sikló gondolák evezői alatt százféle szint játszik a tenger vize. Ez a színpompa kél életre Tiziano minden művén, akár egyházi tárgyú képet, akár mitológiai kompozíciót, akár arcképet fest.

A virágkorát élő, magaskultúrájú és pompakedvelő 16. századi Velence festészetét Tiziano emelte európai jelentőségűvé. Nagyvagyonú és pompakedvelő grandseigneur volt ő maga is, uralkodók és hercegek barátja, tehetségének és jelentőségének teljes tudatában. Már életében fejedelemnek kijáró tisztelet övezte, akár csak Rómában Michelangelot vagy a fiatalon elhunyt Raffaelt.

Egy Velencéhez közeli kisvárosban, Pieve di Cadore-ben született, jómódú és előkelő családból. (Legújabb bizonytalan adatok tíz évvel későbbre teszik születése dátumát. Ezt azonban, mint nem hiteles adatot, figyelmen kívül hagytam.) Művészeti tanulmányait már gyermekkorában elkezdte Giovanni Bellininek, a késői 15. század legjelentősebb mesterének műhelyében, Velencében, majd a vele egyidős Giorgione-

val, a rövidéletű neves velencei festővel együtt dolgozva, részben az ő hatása alatt fejlesztette ki kötetlen stílusú, dramatizáló erővel telt, színpompás, egyéni művészetét.

ünnepélyes jelenetnek örök időkre szóló festői megfogalmazását adja. A menny és föld egybekapcsolása, mint kompozíciós téma, már Raffael is foglalkoztatta és a vatikáni Disputa-freskóján ezt a feladatot remekül oldotta meg. Tiziano tovább ment: Raffaelnek nyugalommal telt, plasztikus megoldása

Tizian: Szűz Mária mennybevétele a velencei Frariban

Mint egyházának mindvégig hű fia, legnagyobbszabású műveit az egyházi festészet terén alkotta. 1516-18 között festett világhírű, monumentális oltárképe, a Mária mennybemenetelét megjelenítő «Assunta» a velencei Frari-templomban az eget-földet összekötő

helyett mozgással telítette a cselekményt, drámai magaslatra emelte a kompozíciót. A nagy mű szuggesztív erővel jeleníti meg Mária felemelkedését az égi magasságba. Lenn a nyitott szarkofág körül az apostolok mozgalmass csoportja biztosítja a kompozíció

Josef Kardinal Frings 90 éves

Kardinal Josef Frings február 6-án töltötte be 90. életévét, aki 1942–1969-ig állt az ősi és nagykiterjedésű kölni egyházmegye élén. Nevét nemcsak az egyházmegye és a német egyház történetébe írta be mint az ottani püspöki kar elnöke, hanem szerepe a világegyházban is jól ismert.

Vezető szerepet játszott a II. Vatikáni Zsinaton és vezetésével igen jelentős támogatást nyújtottak a német katolikusok Afrika, Ázsia, Dél-Amerika egyházainak és a vasfüggöny mögötti keresztényeknek. A kölni Misereor és Adveniat nagylelkűségét az egész világon érezték a rászorult és fejlődésben lévő helyi egyházak.

A magyarokat Frings érsek talán minden más népnél jobban a szívébe zárta. Ebben nagy része volt annak a barátságának, amely vértanú primásunkhoz fűzte. Első találkozásuk óta szoros paptestvéri szeretet fűzi egymáshoz. XII. Pius 1946-ban együtt krenálta őket a bíborosi testület tagjaivá. Később részt vettek együtt az ottawai Mária-kongresszuson. Ekkor meghívta a magyar primást is a bombázás romjaiból helyreállított világhírű Kölni Dóm felszentelési ünnepségeire. Sajnos, Mindszentyt ekkor már nem engedték az oroszok külföldre.

Készséggel vállalta az előszó megírását a Kardinal Mindszenty kötethez. Bécsből pedig meghívta bíboros társát, hogy látogassa meg az egyházmegyében élő magyarokat. 1973 tavaszán került sor erre a látogatásra s ez a két jóbarát-főpásztor ábrázoló felvétel akkor készült. (V. J.)

statikus szilárdságát, középen a magasba emelkedő Mária drámai sodrású alakja nyújtja a földi létből a mennybe való dicsőséges felemelkedés lenyűgöző látomását, fenn pedig az Atyaisten jelenik meg az égi magasságban, kitárt karral, hogy magához ölelje kedves leányát.

A kép érzelmi, formai és színbeli egysége tökéletes. Lenn, az apostolok csoportjában a felfelé néző fejek és a magasba emelkedő karok szuggesztív erővel irányítják a néző szemét a kép középpontjába helyezett Mária felé, fenn pedig a lefelé néző Atyaisten teszi teljessé az érzelmi egységet. Mindehhez hozzájárul a mesteri színhatás is: a földhöz kötött, nehezebb színekben tartott apostol-csoport felett ragyogó színekben jelenik meg a megdicsőült Mária, hogy elfoglalja helyét az arany-színű égi fényességben.

Ezzel a nagy művével Tiziano olyan örökérvényű megfogalmazását adta Mária mennybevitelének, hogy azóta mindmáig egyetlen festő sem tudta magát kivonni a hatása alól. Ennek bizonyosságául itt csak a 19. századi Grigolettinek Assunta-főoltárképét említjük meg az esztergomi főszékesegyházban.

A velencei Frari-templom örzi Tizianonak az 1520-as években festet másik

világhírű művét is: a «Pesaro-Madonnát», melyen az előkelő velencei patricius Pesaro-család tagjai hódolnak a Gyermekek tartó Szűzanya előtt. Mária a kis Jézussal egyébként is kedves témája volt Tizianonak. Közkedvelt példái ennek a Bécsben lévő «Cigány-Madonna» és «Cseresznyés Madonna».

Amikor a Mester ezeket a műveit festette, már hírneves és nagytekintélyű művész volt. 1516-ban meghalt Giovanni Bellini, a Velencei Köztársaság, azaz «Serenissima» hivatalos festője, és Tiziano lett az utóda, de ez a megtisztelő állás nem jelentett számára megköötöttséget, sőt fokozta művészi hírnevét, hogy a ferrarai, mantuai és urbinói hercegek is elhalmozták megbízásokkal és csengő aranyakkal. 1531-ben nagy házat vett Velencében és kialakította híres kertjét, melyben fényes estélyeket rendezett a legelőkelőbb velencei körök részvételével.

1545-46-ban III. Pál pápa vendégeként Rómában működött. Ott festette a két unokaöccse közt ülő pápa ismert képmását. Róma városa a csak keveseknek adományozott római polgárjoggal tüntette ki. 1552-ben rövid időt Augsburgban töltött, mint V. Károly

német-római császár vendége, azután többé nem hagyta el Velencét. Egymásután festette vallásos tárgyú képeit, köztük a közismert «Adógarast», majd 1559-ben a «Sirbatételt» és késői műveinek legszebbikét, a «Töviskoronázást» 1570-ben. Mithológiai képek hosszú sora is került ki ecsete alól, köztük Vénusz, Danaé, Bacchanália stb., valamint korabeli előkelőségek pompás képmásai.

Késő öregségéig nem lankadó erővel, a hanyatlás legkisebb jele nélkül alkotta műveit, sőt késői festményein új, lazább festőiségű, impresszionisztikus stílust teremtett. Művészi öntudattal telt, nagyúri megjelenését időskori (1550) önarcképe tükrözi a legteljesebben.

1576-ban bekövetkezett halála után művészetének nem volt közvetlen és méltó folytatója. Évek teltek el, amíg követőjének, Paolo Veronese-nek (1528-1588) képein újra felragyogott Velence pompája és előkelő világa. Tiziano akkor már a franciskánusok Santa Maria Gloriosa dei Frari templomának síremléke alatt pihent, ott, ahol két világhírű alkotása hirdeti halhatatlan emlékét.

BÍRÓ BÉLA

Könyvismertetés

Krupa Sándor: A SARLÓ-KALAPÁCS BILINCSEIBEN. Franciscan Fathers Catholic Publishing Co., Inc., 1739 Mahoning Avenue, Youngstown, Ohio 44509, U.S.A., 1976, 366 oldal.

A kommunista uralom alatti börtönviszonyokról olyan teljes, tárgyilagos és meggyőző erejű beszámolót, mint P. Krupa Sándor Kolumbán O.F.M., eddig még alig olvastunk. Két körülmény még teljesebbé teszi könyve értékét. Egyik az, hogy szerzője szerzetes-pap, a kommunista börtönök sínylődéseit átélte papok között az első, aki megírta börtönelményeit. Másik értéke a könyvnek az az élénk, magávalsodró stílus, amely minden sorát lebilincselővé teszi, annak szerencsés eredményeként, hogy a szerző «csak» három esztendő telt a kommunista börtönökben s így megfigyelőképességét és szellemi frissességét nem tompította el sok

Nem hivatásos író írta ezt a könyvet, nincsenek benne rutinos hatásvadászó elemek. Az átélte és leírt élmények megrendítően áradó bősége néhol talán a szoroson vett tárgytól való elkalandozásra viszi a szerzőt, de a könyv vonzóereje éppen az a kötetlenség és naplószerűen közvetlen élményszerűség, mely a börtönirodalom terén kiemelkedő helyet biztosít Krupa Sándor könyvének.

1975 októberében írt Előszavában a szerző megindokolja, hogy miért írta le börtönelményeit, de választ ad arra is, hogy miért várt huszonöt évet a közzétételre: nem akarta, hogy bárkinek ott-hon baja származzék az elmondottakból. És félt a fájó emlékek újraéledésétől is, mert, mint írja: «A börtönélet rémössé nem annyira a nagy események teszik, hanem inkább a testet, lelket senyvesztő mindennapi egyformaság.»

Időrendben a szöveg három részre tagolódik. A négy fejezetből álló első részben a szerző elmondja, hogyan lett ferences atya, majd leírja debreceni üldöztetésének és letartóztatásának részleteit, kiemelve fő-«bűnét»: Mindenszenty hercegprimás körlevelének kihirdetését.

A második rész a leghosszabb és legértékesebb. Tíz fejezetben a börtönélet gyötrelmeit foglalja magában, ahogyan azokat a szerző átélte és elméjében megőrizte. A fejezetcímeket a mai olvasó talán kissé dagályosaknak tartja: «Tied a börtön», — «Szétfröccsent agyvelő», — Bitófák árnyékában» stb., de itt valóban érthető és indokolt a hatást fokozó elemek használata. Mert a kommunista börtönökről nem lehet eleget írni, az azokban folyó szörnyűségeket szüntelenül a világ elé kell tárnai, — ez az alapmotívuma a könyv minden so-

rának. Debreceni börtön, budapesti gyűjtőfogház, váci fegyház, majd ismét a gyűjtőfogház követték egymást a szerző börtönéletében, folytonos éhezésben, szennyben, testi bántalmazások nem szűnő sorozatában, szadista börtönőrök kegyetlenkedéseiben, kivégzések árnyékában, ott, ahol a rabnak neve sincs, csak száma ...

A harmadik rész négy fejezete elmondja, hogy hogyan élt a szerző a börtönből való szabadulása után, 1950-től 1976-ig. Amikor kilépett a börtön kapuján a szabadságba, előbb a budai ferenceseknél folytatta szerzetesi életét, majd 1965-ben P. Király Kelemen segítségével (aki könyve kiadására is ösztönözte) külföldre vette útját. Bécs, Máriazell, Assisi, Róma voltak útjának rövid állomásai, azután New Yorkban talált otthonra és végül DeWittben telepedett le.

Utószóval fejeződik be a könyv. Ebben inti a hiszékenyeket: «A diktatúra ma is diktatúra!», «A vörös pokol ma is vörös pokol!» Végül hazánk felszabadulása iránti mély hitének egyszerű szavaival búcsúzik a szerző az olvasótól.

A könyv egész tartalmát röviden összefoglaló «Tárgyjegyzék» nyújt teljes áttekintést az utolsó három lapon, minden fejezet tartalmát rövid alcímekbe foglalva. Ez a kissé dagályosan fogalmazott Tárgyjegyzék nagy szolgálatot tehet azoknak az olvasóknak, akiknek nincs idejük a teljes szöveg minden részletének elolvasására.

A borítólapjának szürke egyszerűségében is vonzó külsejű könyv a feszületet kezében tartó franciskánus páter aszketikus alakjával új értékkel gazdagítja emigrációs irodalmunkat. Értékét az is emeli, hogy nem «céhbeli» író műve, hanem belülről fakadó őszinte vallomás, amely szétágazó, mint maga az élet. Minden honfitársunknak el kell olvasnia, akiben még él magyarságának tudata és hisz népünk jobb jövőjében.

Krupa Sándor könyvének ára fűzve 10.— dollár, kötve 15.— dollár. Megrendelhető a szerzőnél a következő címen: P. Alexander Krupa, Box 250, DEWITT, Mich. 48820, USA.

Cs. F.

A PÁRIZSI MISSZIÓ HIREI

Az év első összejelentését a Párizsi Misszióban a kisebbik haza, Erdély jegyében rendeztük. Dr. Szakáts Istvánné kolozsvári születésű középiskolai tanár volt a meghívott előadó vendég, aki a világot bejárta Erdély, a székely nép ügyében, aki koptatta és koptatja Washingtonban a Fehér-ház lépcsőit,

tagja az Erdélyi Világszövetség belső tanácsának és az Árpád Akadémiának.

Az erdélyi magyarokról és minden elképzelést felülmúló nehéz életükről tartott előadásában egy üzenetet is hozott nekünk a havasokból, málnaszedő székely asszonyoktól: «Mondja meg a világban szétszórtaknak, hogy mi vagyunk és maradunk is az Úr segítségével!» Ezt üzenik azok a törhetetlen emberek, akik a legnehezebb valóság útját járják, ezt üzenik nekünk, akik lassan már csak a múltban élünk a jó-mód nosztalgiájába süllyedve. Ebben az üzenetben tartás, biztatás van, hogy amíg élünk, kezeink közt a tettek lehetősége. Ők bíznak Istenben, de bennünk is! Kötelezzon ez a bizalom minden magyart, különösen a fiatalokat, akik Amerikában megrendezett akcióik során máris világsajtót szereztek az eddig mesterségesen elhallgatott Erdély ügyének.

Az előadást Szőke László székelykereszturi származású Párizsban élő építész nyitotta meg, befejező Gaál Jenő mondott. A nagyszerű estet a Mikes Kelemen Kör rendezte Fiala Ferenc vezetésével.

A Pax Romana Katolikus Egyetemi Mozgalom rendezésében Dr. Léh Tibor ügyvéd tartott előadást a Jog, avagy a lehetetlen Igazság címmel. Dr. Léh ahhoz a második generációs fiatalokhoz tartozik, aki bár minden iskoláját a befogadó országban, második hazájában végezte, a magyar nyelvet és kultúrát is a sajátjává tette. A nagyszámú közönség különös figyelemmel hallgatta érdekes előadását a jogszolgáltatás mindenkit érintő problémáiról. Az előadást élénk vita követte, mely főként a halálbüntetés megtartása, illetve eltörlése körül alakult ki. Szőke kerületek a kommunista országokban uralkodó jogi, helyesebben szólva jogtalansági állapotok, melyek éppen napjainkban váltak ismét aktuálissá az ottani intellektüelek megmozdulásai nyomán, akik az emberi jogok védelmében szálltak síkra diktatórikus kormányaikkal szemben. A sokféle kérdésre adott pontos és alapos válaszok az előadó kitűnő felkészültségét bizonyították, melyet a közönség hálás tapsal jutalmazott.

A farsang gyermekeink vidám jelmezbálgájával köszöntött be a Misszióba. Cserkészseink mindenütt ott voltak, ügyeskedve a szervezésben, ötletes jelmezek készítésében és a jó hangulat megteremtésében. Az öt legjobban sikerült jelmez díjazásban részesült, de a többi résztvevő sem maradt jutalom nélkül, mert a tanító néni kosarából nagy zacskó cukor került minden gyerekek kezébe. A kedvesnővérek által készített finom uzsonna után még sokáig játszott és énekelt együtt a mintegy harmincfőnyi vidám gyereksereg.

SZŐKE KLÁRA

Képek a franciországi magyar misszióból

Franciaországban mintegy 35 000 magyar él, akiknek a száma állandóan gyarapodik új menekültekkel. A magyarok tömegesen az első és második világháború után s az 1956-os szabadságharc végén érkeztek az országba.

A két háború között a magyar püspöki kar és a budapesti kormány együttesen szervezték a magyar lelkészsképeket. A második világháború végén bekövetkezett rendszerváltozással a lelképásztori helyek, megnövekedett feladatokkal, magukra maradtak. Különösen nehéz volt az anyagi helyzet, de a magyar élniakarás legyőzött lassan sok nehézséget s a missziókban újra élénk kulturális és vallási élet folyt. Még új lelkészsképeket is létesítettek Metzben és a többi is igyekeztek, ahol lehetett, plébániai rangra emelni.

Egyik hozzánk érkezett párizsi egyházközségi beszámolót idézzük: «A párizsi katolikus misszió a háború után nehéz körülmények között kezdte meg munkáját. Tanúi lehetünk hányatott körülményeinek, nehéz helyzetének, melyet főként a lelkési otthon hiánya okozott. A rendszeres és fáradságos munka azonban meghozta eredményét és néhány évvel ezelőtt lehetőséget teremtettek a jelenlegi nagyszerű otthon megszerzésére. Ehhez az anyagi alapot magyar és magyarbarát egyházi és világi adakozók biztosították, amit néhány bankkölcsönnel kellett még kiegészíteni. A párizsi érsekség kebelében megvalósult így az önálló magyar katolikus egyházközség létrehozása saját helyiségeiben.» (Lásd Fehér László elnöki beszámolóját.)

Jelenleg az öt misszió keretében *Ruzsik Vilmos* főlelkész vezetésével önálló magyar lelkészek állnak az egyházközségek élén, akiket szerzetesnővérek és készséges világi hívek támogatnak a szerteágazó munkában. A Párizsi Misszió élén *dr. Hieró István* áll s segítői főként a sioni nővérek. Megtudjuk az elnöki beszámolóból, hogy *Josefa* nővér a misszió háztartását és a konyhát vezeti és *Margit* nővér fogadja az új menekülteket és végzi a tolmácsolás és az ügyintézés minden munkáját; *Adorjána* nővér vezeti a pénztárnaplót és intézi az elszámolásokat — az érsekség nagy megelégedésére; *Etelka* nővér tartja rendben a kápolnát és a sekrestyét s végzi a bevásárlási teendőket; *Mária-Margit* foglalkozik a gyermekekkel és tartja a hittanórákat.

Délen most Lyon a magyar lelkészség központja, ahol *Fülöp Gergely* végez már két évtized óta nagyszerű lelképásztori munkát. Egész Dél-Franciaországra kiterjed munkája s csak fárasztó utazásokkal és szorgalmas családlátogatásokkal lehet oly élénk missziós életet teremteni, amilyen ott nála uralkodik. Itt az orsolyiták segítik a missziós munkát, főként *Bernadette* és *Orsolya* máterek.

Strassburgban *dr. Frank Miklós* segíti vasárnapi miséikkel a lelkészséget és Metzben *Kiss István* végzi a teendőket.

1. Grenoble-i magyarok Mgr. Matagrinnal és Fülöp atyával szentmise után.

2. A párizsi équipe: Josefa n., dr. Hieró, Margit n., Adorjána n., Etelka n., dr. P. Ruzsik és Mária-Margit n.

Az élet könyvbé

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN
RÉSZESULTEK

Franciaországban:

Fodor Nathalia, Bourgoin-Jallieu
Mouleraud Fabrice, Jean-Claude és
Zsombok Tünde fia, Bourgoin-Jallieu
Breich Philippe, Fernand és Zsombok
Mária fia, Mions
Tamási Éva, Bourgoin-Jallieu
Hollós Sára, Bonnetable
Bernand Krisztina, Gérald és Müller
Monika leánya, Lyon

Németországban:

Szeőke Szabolcs Dénes Csongor, Szeőke
Szilárd és Németh Judit fia, 1976 de-
cember 19-én, Münchenben
Kalniczky Julia Zsuzsanna, K. György
és Lifka Veronika leánya, München
Peters Mihály József Hermann, Peters
Günther és Kollányi Mária fia, 1977
febr. 26-án, Augsburgban
Nagy Mihály, N. Mihály és Galambos
Éva fia, 1977 jan. 20-án, Münchenben
Köhler Krisztina, K. László és Skultéthy
Andrea leánya, 1977 jan. 26. München

EGYHÁZI HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Franciaországban:

Enyedi Edith és Maury Fernand
Paulhan

Németországban:

Gáspár György és Kristóf Elvira,
1977 márc. 2-án, Münchenben

AZ OROK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

vitész Erkel András, m. kir. alez. 81 éves
1976 dec.-ben, Vorarlbergben

Franciaországban:

Velhez Teréz, 48 éves, Echirolles
Balogh Bálint, 65 éves, Echirolles
Bernát István, 71 éves, Paray-le-Monial
Neiner Irma, 85 éves, «Szegények kis
nővére», Nevers
Horváth György, 53 éves, La Roque-
sur-Pernes

Perger István, 55 éves, St.Egrève

Tibold Károly, 88 éves, Cannes

Németországban:

Dr. Bolla Gyuláné sz. Szmodits Gizella,
90 éves, 1976 nov. 20. Ohlsbachban/
Baden

Krecht Nándor, 67 éves, 1976 dec. 27.
Offenburgban

Hienz József, 82 éves, 1977 jan. 30-án,
Münchenben

Dr. Göcze Lajos, 71 éves, 1977 febr. 2.,
Freyung/München-ben

Ritscher József, 72 éves, 1977 febr. 5-én,
Olching/Bay.-ban

Svájcban:

Hürlimann Piroska, Bielben

Gray Tamás, Bernben

Mme de Kochanovszky Gabriella,
1977 jan. 7-én, Vevey-ben

Cserkészinduló

«... Ott szemben-szívben tiszta láng,
az Isten arca néz le ránk ...»

Ahol a 46-os villamos a felsőerdősor-
ból a Vilma-királyné-útra (ma Gorkij-
fasor) bekanyarodik, — a Terézváros
és az Erzsébetváros mesgyéjén, szürke
nagy bérházak árnyékában egy kis sza-
bad tér húzódik meg: a Lövölde tér.
Melyikünk ne emlékezne a régi Buda-
pestre?

A régi időkben, mikor dél tájban az
öreg platánok alatt a kis piac zsvajva
elnyugodott, csak egy öreg zongora
hangja verte fel fáradhatatlan kitartás-
sal az álmatag csendet. Az is, aki nem
tudta volna, hogy ott egy zeneiskola
van, a végnélküli ujjgyakorlatok hang-
ját követve biztosan odatalált volna: a
Rottenbiller-utca folytatásában, a má-
sodik házban a Király-utca (ma Maja-
kovski-utca) előtt volt Thury Peregrin
zeneiskolája. Ma is magam előtt látom
kövérkés, tömzsi alakját, hirtelen gesz-
tusait, hallom élénk dallamos hangját
(biztos éppen valamelyik növendékét
dorgálja).

Thury Peregrin az operaház művésze
volt; s csak mellékfoglalkozásként, dé-
lutáni idejében foglalkozott a közép-
iskolás fiatalok zenei nevelésével.

Mégis, nem mint művész, és nem is
mint pedagógus lett **Thury Peregrin** ne-
ve ismertté és felejthetlenné, hanem
azáltal, hogy ő komponálta a magyar
cserkészindulót.

A cserkészinduló szövegét Sik Sán-
dor költötte. Nem véletlen, hanem a
történelmi hűség kedvéért említjük a
költőt a második helyen és vettük előre
a zeneszerzőt (a hagyomány szerint
előbb született meg az induló zenéje,
amihez utólag költötte Sik Sándor a
szöveget).

Dr. Sik Sándor (1889 - 1963) papköltőt
— úgy hisszük — nem szükséges az
«Életünk» olvasóinak bemutatnunk. Ke-
gyesrendi áldozópap, tanár a budapesti
piarista gimnáziumban. 1930 óta a sze-
gedi egyetemen a magyar irodalom-
történet tanára; — később a piarista
rend magyarországi provinciálisa. A
magyar cserkészmozgalom egyik alapí-

tója. (A magyar cserkészmozgalom ala-
pítói voltak Dr. Sik piarista rendfőnök
mellett Shvoy Lajos későbbi székesfe-
hérvári megyéspüspök, Witz Béla bu-
dapesti érseki helytartó, Dr. Radványi
Kálmán a «Zászlónk» szerkesztője,
Dr. Gyomlai László tanár — és még
sokan mások.) Papköltő. Költészete a
megújhodott magyar katolikus líra
friss és sokszerű fölzengése, ... benne
az optimizmus derűje, az emberszeretet
evangéliumi napsütése, az élet értéke-
lésének öröme. Mint műfordító is jeles.
(Brittits Frigyes szavai) — Ismertebb
verskötetei: Szembe a nappal (1910),
Fekete Kenyér (1931), Isten fiatal (1940),
Kettős végtelen (1969) stb. stb. A hábo-
rú után is megmaradt helyén. Egyéni-
ségének súlyával sikerült megmentenie
a magyar fiatalság számára a piarista
gimnáziumot Budapesten, mely ma is

Magyarország egyik üzemben lévő egy-
házi középiskolája (ez idő szerint a bu-
dapesti József utcában, a volt Sophianum
épületében van elhelyezve).

Az elmúlt 6 évtized alatt a cserkész-
induló hódító útra indult. Magyarorszá-
gon is, de messze Magyarország határa-
in túl is, világszerte sok-sok országban
megvette a cserkészek szívét. Ma is,
mint 60 év előtt, ha felhangzik a cser-
készinduló, tele tüdővel, kigyúlt szem-
ekkel, boldog lelkes örömmel együtt
énekli a farkaskölyöktől — az öreg-
cserkész nagyapáig minden magyar
cserkész:

Fiúk fel a fejjel, a harsona zeng,
Álljunk csak a sorba vidáman.
Ránk vár a világ, ez a harc a miénk,
Katonái vagyunk valahányan.
Jó fegyverünk izmos karunk,
Égő szemünk, vidám dalunk,
S amerre járunk, megterem
A győzelem ... a győzelem!

Fiúk fel a fejjel, az óra közel —
Kél a magyar éjben a hajnal.
Most kell az erős kar, a férfiú mell,
Ezeréves erős akarattal;
Zúg mint a harci trombita:
A Lomnic és a Hargita
Értünk kiált, felénk süvölt:
Az ősi föld, a drága föld.

Szabadba fiúk, a nap arca nevet,
Ott epzsdül a friss tüzes élet,
Járjuk be az erdőt meg a rengeteget,
Szabad ott a szabadban az élet.
Ott szemben-szívben tiszta láng,
Az Iste arca néz le ránk,
S leheletétől megterem
Erő, szabadság, győzelem!

Az induló második szakasza a meg-
csonkított trianoni Magyarország izzó
hazaszeretétét tükrözi vissza.

MELCZER ERVIN

«Orosz katona voltam Magyarországon»

Nemrég jelent meg Párizsban, a Flammarion cég kiadásában egy oroszból fordított könyv, «Le Fardeau», (A teher) címmel. A könyv szerzője *Wladimir Rybakov*, aki jelenleg Párizsban él és újságíró. Orosz anyától született, Franciaországban nőtt fel, de anyja visszavitte Oroszországba. Mikor elérte a katonakort, behívták szolgálatra. A politikai komisszárius ráordított «Francia útlevél! Fűtyülök az útleveledre! Párizsba akarsz menni? és Vorkuta tudod hol van? Ide küldelek, ahol 12 hónapig esik a hó, a többiben meg az eső!»

Így került Rybakov szovjet katonaként távolkeletre, Vladivosztoktól északra a kínai határra. Élete semmiben sem különbözött a már ismert munkatábori élettől, ami a kényelmet, ellátást, kényszermunkát és a klíma minden szörnyűségét illeti. Megismerjük a szovjet nevelés minden áldását: az erkölcs, emberiesség, jóindulat, bajtársiasság teljes hiányát. Durvaság, lopás, gyilkosság, erkölcstelenség, kegyetlenség napiranden. És mindez béke idejében, a 68-as veiktől. Háborúban minden katona kegyetlen, durva. De ezek békeidőben őrizték a határt. Egyetlen kínai összecsapásról emlékezik meg. A katusáikkal lekaszáboltt 3000 kínait csak halva tekintették meg. A két életben maradtat tisztjeik lötték le, mert foglyok nem kellett nekik.

Az önéletrajzi regény vége felé emlékezik meg egy orosz kapitányról, akit szintén odahelyeztek. Az a fajta ember volt, aki előbb lő, mint szól. Őt is majdnem lelőtte a konyhán valami semmisségért. Később összebékültek a vodkásüveg mellett. Akkor mesélte el a kapitány, hogy orosz katona volt Magyarországon.

«1956-ban Budapesten volt — írja Rybakov. Éppen 19 éves volt akkor. Keserűség és düh fogta el, amikor csapataikat Magyarországra szállították. Amikor a keleti országrészeket haladtak keresztül, a lakosság elárasztotta őket sértésekkel, kövekkel dobálták meg őket. Közben éltették a forradalmat, mert az megszabadítja őket az oroszoktól. Őt is gyűlölték, pedig ő senkinek sem akart rosszat; őt, aki ezekhez a csapatokhoz tartozott és aki csak parancsra jött Magyarországra, mert a szovjethaza és a Párt így paancsolta. A szovjethaza és a Párt csinált belőle hadnagyot, ezek tanították ki, ezek segítettek abban, hogy elvégezhesse a katonai akadémiát. Ha a magyar nép ellenük van, ez azt jelenti, hogy a magyarok a szovjethaza és a Párt ellen vannak: Tehát az ő ellenségei is, pedig ő nem akart nekik semmi rosszat.»

«Budapestre érkeztek rögtön utcai harcokba dobták őket. Mindjárt az első órában egy ablakból dobott gránát a harcokcsiját tönkretette.

...Csapatjából egyik társát asszonyok ölték meg, akik egy tükrös szekrényt dobtak az ablakból a fejére. Egy másikat kisfiú ölt meg, valóságos gyermek...»

«A véres jelenetek teljesen megzavarták a hadnagy fejét... megsemmisítettek benne minden különbséget jó és rossz között. Egy kézlegyintéssel kinyitatta a kisfiú száját s aztán belelőtt. Nemsokára maga is súlyosan megsebesült, úgy szedték össze a pesti utcán. Csak arra emlékezett, bár nem egészen tisztán, hogy rengeteg embert lött agyon és mindig a szájukba lött. Elbeszélése szerint valószínűleg túllőtt a célon, mert rákerült a minden előléptetéstől megfosztott listájára. Csak hosszú szolgálati évei hoztak neki néhány csillagot, de ezek is igen lassan ereszkedtek le a vállára.»

«Beszéde alatt libabőrös lett egész testem — írja a szerző. Amit elmondott, annak az lett a következménye, hogy már látása is fejembe hajtotta a vért. Ez a szerencsétlen kapitány a híradókhöz tartozott és így szerencsére ritkán láttam. Később majdnem agyoncsapott valakit pisztolyával és ezért áthelyezték.»

Mi a pozitívum ebben a könyvben és a szovjet katonák életében? A fegyelem és a hazafiság. Erre a kettőre oktatják és dresszírozzák az ifjúságot. A szovjethaza határainak sérthetlensége, a Párt iránti hűség és fegyelem a napi oktatások anyaga. S miközben ezekben a politikai előadásokban világmegváltó szerepre készítik elő őket a szerző Párizsról, szabadságról emberiességről álmodik. Évek múlva családja segítségével sikerül is visszajutnia távolkeletről a szabad nyugati országba.

Mikor az ember a könyvet olvassa, megkérdi magát: mit tudnak ezek az emberiségnek adni? Arra nevelik ugyanis őket, hogy majd ők viszik a szabadságot, a békét, más országok elnyomottainak.

Ezek hoznak békét, új kort, szabadságot, magasabb életszínvonalat, testvériséget? Ezek, akik csak gorombáskodnak, ordítognak, kegyetlenkednek, lexikonokban hiába keresett ocsmány kifejezésekkel élnek.

Az ember olvassa a könyvet s megtanulja értékelni a keresztény világnézetet, a tízparancsolatot, az ember megbecsülését, a humanumot Ezek a mi keresztény kultúránk szerves alkotóelemei.

És végül azt kérdelem: ezek jelentenek egy új kornak a kezdetét?

Inkább valami rémséges intermezzo végét jelentik!

MATER GERALDINE

Figyelem!

A Mindszenty Statoria adakozni lehet ezen a Postcekkonton: PScheckamt, 8 München, Nr. 90 00 806, Ungar. Oberseelsorge, Mindszenty-Station

LINZ.

A már közismert évi magyar lelki gyakorlatot nővérek részére a Szent Margit-Otthonban az idén nem tudják megtartani. A nyár folyamán nagyobb építkezési munkálatok lesznek szomszédos házunkban, és így a lelki gyakorlathoz szükséges nyugalom igen meg lenne zavarva.

Wien-ben élő 20 éves egyetemi hallgató

stud. jur. et phil. osztrák-magyar csinos leány megismerkedne magyar származású egyetemistával, vagy már végzett fiatalemberrel, aki a zenét és irodalmat kedveli. — Leveleket várok, esetleg fényképpel:

Christine Ograjensek, 1100 Wien, Bernhard Stall-Gasse 38/2/12.

Jugoszláviai magyar nyugdíjas tisztviselő, 51/163, levelezne hozzáillő, komoly Svájcban élő férfival. Leveleket «Házasság lehetséges» jeligére kér az Életünk Gazdasági Bizottságához,

8 München 81, Oberföhringerstr. 40.

Több éve Németországban dolgozó fém-szakt munkás őszinte élettársat keres. 34/174 barna, teljesen független, káros szenvedélyektől mentes férfi vagyok. Minden fényképes levélre válaszolok «Várom leveledet» jeligére az Életünk Gazdasági Bizottságához,

8 München 81, Oberföhringerstr. 40.

Megszületett Nyugateurópában az első alom Erdélyi Kopó. Még kapható néhány fiú és lány-kölyök. Az apa határozott champion és Hungaria «prima junior». Cím:

M. Kosics-Pethő, Lievendaallaan 3 Zeist, Holland, Tel. 03404-11 605.

A S Z Í V

Katolikus világnézeti tájékoztató több mint félévszázada világosságot gyújt a lelkekben, meleget sugároz az otthonokba, magyar öntudatot visz az életbe.

Rendelje meg! Olvassa! Terjessze! Cím: 76 Locust Avenue, Yonkers, N. Y., 10701, U. S. A.

HIRDETÉSEK

MAGYAR KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Többek kérésére közöljük, hogy a Landesbibliothek keretén belül működő

Magyar Könyvtár

szívesen fogadja minden Svájcban élő magyar-nyelven olvasni szerető jelentkezését. A könyvtár használata díjtalan. — A könyvek cseréje posta útján történik.

Jelentkezés magyarul írásban. Cím:
Schweizerische Landesbibliothek
Ungarische Abteilung
Hallwylstr. 15.
3003 Bern

« TÉTÉNY »

UNGARISCHE SPEZIALITÄTEN

Inh. Oskar Bayer

München 2. Kreittmayer Str. 26.
Tel. 196393

Kapható még: Horváth János
München 2. Tumblinger Str.
beim Schlachthof

Debrői Hárslevelű	DM	5.75
Badacsonyi Kéknyelű		6.20
Badacsonyi Szürkebarát		6.20
Soproni Kékfrankos		6.—
Domsztlói Muskotály		6.20
Domsztlói Tramini		6.50
Villányi Burgundi		6.20
Hajósi Cabernet		6.20
Tokaji Aszu 4 Puttonyos		12.80
Téliszalámi		20.—
Paprikás csabai		18.—
Gyulai kolbász		17.—
Süli kolbász		14.—
Süli debreceni		12.—
Kalocsai tarhonya 4 tojásos 1/2 kg		2.50
Nagykocka tészta 8 tojásos 1/2 kg		2.95
Lebbencs 8 tojásos 1/2 kg		2.95

Úvegáru nem postázunk.

MEGJELENT TRIANON NÉMETÜL!

Yves der Daruvar: francia és angol nyelvű könyvének kiadása után a Nemzetőr német nyelven is kiadta a trianoni békeszerződés leghitelesebb dokumentumát. A könyv megjelenését Zolcsák István braziliai honfitársunk és a svájci magyar szervezetek tették lehetővé. A német kiadás 50 oldallal bővebb, mely újabb adatokkal egészíti ki az eredeti francia könyvet. Megrendelhető:

Nemzetőrnél. BRD München 34.
Postfach 70. Ára: 25.— DM

MEGRENDELEM

Yves de Daruvar német nyelvű Trianon-könyvét

Név:

Cím:

.....

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás kolbász grillsütésre vákuumcsomagolásban	DM	16.—
1 kg paprikás szárazkolbász		15.—
1 kg paprikás frissen füstölt kolbász		13.—
1 kg rizses véreshurka		8.80
1 kg májashurka		8.80
1 kg vastag húsos szalonna		9.60
1 kg paprikás tokaszalonna		8.80
1 kg disznósajt		10.60
1 kg füstölt sonka		18.—
1 kg füstölt sertésborda		8.80
1 kg füstölt csülök		8.80
1 kg friss tepertő		12.—

Utánvétellel és csak belföldre szállítunk; 5 kg-on felüli rendeléseknél portómentesen és csupán az expressz-díjat számítjuk fel.

Taubel Mihály hentesmester
Peter-Rosegger-Str. 3
D - 6710 Frankentahl
Tel.: 06233/ 62 69 3

MEGJELENT A GULAG II.!

A Nemzetőr é Danubia kiadásában Szoltsenyicin: Gulag Szigetcsoporthoz c. világhírű könyvének II. kötete megjelent. A közel 600 oldalas művet oroszról magyarra Szenté Imre fordította. — Az I. kötet egy év alatt 5.000 példányban fogyott el.

Már most rendelje meg!

Név:

Cím:

Ára: 32.— DM, Megrendelhető:
Nemzetőr, München 34. Postfach 70.

Rupp László kirendelt fordító
mindennemű fordítást vállal magyar-német viszonylatban.
D - 8000 München 1, Postfach 162.
Tel. 089/ 3002162

Budapesten élő, németül jól beszélő, 170 cm, 30 éves, csinos, egyetemelt végzett vegyész, utazást, zenét és irodalmat szerető, komoly felfogású rk. leány, hasonló gyermek és család szerető férfi ismeretségét keresi házasság céljából. Lehetőleg fényképes levelet kér «Zsuzsanna» jellegre az Életünk Gazdasági Bizottságához, 8 München 81, Oberföhringerstr. 40.

Diószeghy Tibor hites tolmács és fordító (magyar-német és német-magyar) Németországban tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít.
D - 404 Neuss, Daimlerstr. 249.
Tel. 02101/ 541317

HIRDETŐINK TÁJÉKOZTATÁSÁRA:

Hirdetéseket csak a hirdetési díj be-
küldése után közlünk. Kisebbségi hirdetések ára: 25 DM; házassági hirdetések: 30 DM + 5 DM portóköltőség, nagyobb hirdetések ára 40 DM vagy azon felül. A hirdetést a megfelelő díjjal együtt az alábbi címre kérjük:

«ÉLETÜNK»-ADMINISTRATION

8 MÜNCHEN 81 --- Tel. 089/ 98 26 37

Oberföhringer Str. 40.

A Nyomda nem fogad el hirdetést!

MEGJELENT AZ ÉV KÖNYVE:

Márai Sándor: Napló III.	DM	32.—
Daruvar: A Feldarabolt Magyarország «Trianon» kötve		40.—
Daruvar: «Trianon» (németül) f.		25.—
Szoltsenyicin: Gulag szigetcsoporthoz II.		32.—
Jókai: A jövő század regénye I-III. kötet		35.—
Mindszenty: Emlékirataim, f.		34.—
Mitchel: Elfújta a szél		24.—

Claire Kenneth könyvei:

Éjszaka Kairóban, Neonfény a Nilus felett, Randevu Rómában, Holdfény Hawaiiban, darabonkénti ár

24.—

Legújabb lemezünk:

SGS 1038 DM 20.— Szalai László énekel: Fekete hajú kis gimnazista, Ne nézen úgy rám, Ha már a tavasz, Köszönöm, hogy imádozt, Meseautóban Fehér akácok, Most amikor minden virág stb.

Közöljük, hogy 1977 március 12-13-án árusítással egybekötött

Könyv- és hanglezkiállítást rendezünk

a kölni «Mindszenty Magyar Házban» Thieboldgasse 96. sz., amelyre mindenkit szeretettel meghívunk.

Szombaton d.u. 16, vasárnap este 19.30 órai kezdettel filmelőadás! Behajtani tilos, vígjáték. (Latabár - Bilicsi - Kiss Manyi - Vaszary Piri, stb.)

Vasárnap a fenti időpontban: Mikszáth: A beszélő köntös, tört. film. (Jávor Pál, Bilicsi, Csontos, Vaszary) MUSICA HUNGARICA Agnesstr. 45. 8 München 40, Tel. 089-180-911

Az USA-ban élő, ottani állampolgár magyar, sport- és természetkedvelő, jókedélyű 48 éves mérnök, vezető állásban, keresi magyar származású, intelligens, jókedélyű és csinos nő ismeretségét házasság céljából — 30-tól 42 éves korig. Fényképes levelet Gyöngyi» jellegre kér az Életünk Gazdasági Bizottságához, 8 München 81, Oberföhringerstr. 40.

EMLÉKÉREM-SOROZAT KÉSZULT

az 1956-os szabadságharc 20. évfordulójára, művészi kivitelben.

Az érem ára darabonként 65.— DM.

Kivitelezés: fényes és matt széria:

I. ezüst-925, súly 22.5 gr;

II. arany-333, à DM 295; III. arany 585 és 900, à 395.—, ill. 525.— DM.

Szerzője A. Jäger híres német szobrász.

Megrendelhető: Ungarisches Büro, A. Mün. e. V., Postfach 730-302, D - 6 Frankfurt 73.

Fizetni lehet utánvéttel, csekkel, vagy átutalással: Frankfurter Sparkasse, D-6 Frankfurt, Nr. 37-10924, Für. A. Mün.

METROPOLITAN VERLAG
Szerday Sándor

CH - 4142 Münchenstein, Teichweg 16
DM. sFr.

- Biblia (Ószövetségi és Újszövetségi Szentírás) 1471 oldal 45.—
- Magyar népballadák 764 oldal 13.—
- Benedek Elek: Világszép nádszálkisasszony 10.—
- Unger-Szabolcs: Magyarország története 13.—
- Diehl: Vasarely (Színes album) 40.—
- Baktay Erwin: Indiai regék és mondák 12.—
- Dallos Sándor: A nap szerelmese + Aranyecset (Munkácsy) 44.—

- Karinthy Frigyes: Heuréka 11.—
 - Karinthy Frigyes: Görbe tükör 14.—
 - Margaaret Mitchel: Elfújta a szél 24.—
 - Zilahy Lajos: Valamit visz a víz 13.—
 - Gál György Sándor: Operettek könyve 20.—
 - Uráli népek (Nyelvrokonaink kultúrája és hagyományai) 29.—
 - Boros-Rapcsányi: Vendégségben öseinknél 31.—
 - Zsigray Julianna: Tragikus keringő 21.—
 - Passuth László: A sasnak körme között 24.—
 - Passuth László: Sárkányfog 32.—
 - Passuth L. A biborban született 23.—
 - Passuth L. Fekete bársonyban 20.—
 - Tóth Árpád összes versei, versfordításai, novellái 12.—
 - A magyar nyelv történeti etimológiai szótára 262.—
 - Krúdy Gyula: Rákóczi harangja 11.—
- Kérje könyvek, hanglemezek, folyóiratok 1977 évi katalógusát.

Jurth Attila törvénytudós hitese tolmács magyar-német és német-magyar fordítások elkészítését illetve hitelesítését vállalja:
Salzgries 16/8, A - 1010 Wien.
Tel. (022 2) 63 30 344

Luft János szállító cége költözködési munkát vállal. Ruha, stb. csomagolásához szükséges ládákat is kölcsönöz. Tel. 351 13 37
8 München 50, Johann Emmer Str. 5.

38 éves egyetemzet végzett, egyedülálló, jó állásban lévő magyar leány hasonló korú és hasonló körülmények között élő magyar férfi ismeretségét keresi esetleges házasság céljából. Választ «Megértés» jelígre kér az **Életünk Gazdasági Bizottságához, 8 München 81, Oberföhringerstr. 40.**

Magyar-német és német-magyar fordításokat

olcsón és gyorsan elvégez, magyar-nyelvű okiratairól hitelesített másolatot készít és — másnyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi —
W. Divy hiteles fordító és tolmács.
D - 799 Friedrichshafen, Linderstr. 50.
Tel. 07541/71391

Kedves Honfitársak! Megnyílt München első magyar borpincéje. Mindenkit örömmel várunk. — Címünk: **Tokajer Keller, München 19, Rotkreuz Platz 2/a (Donnersbergerstr. sarkán).** Nyitvatartás 18 órától 01.30 óráig. Szerda szünnap. Tel. 169 668. Tulajd. **Inoka Miklós**

MAGYAROSAN KÉSZULT HENTES-ÁRUK FRANCIAORSZÁGBAN

- 1 kg Kolbász sütni vagy főzni Francs való 26.—
- 1 kg Paprikás szalámi 34.—
- 1 kg Rizses véres hurka 16.—
- 1 kg Füstölt bácskai májas-húsos hurka 24.—
- 1 kg Füstölt disznósajt 24.—
- 1 kg Füstölt karaj, csonttal 30.—
- 1 kg Füstölt karaj, csont nélkül 36.—
- 1 kg Magyar mák 30.—

Magyar borok, pálinkák, likőrök ...
Miskolczi Mihály,
21, rue Toulouse Loutrec
38400 St.-Martin D'Herès

MAGYAR MÉRNOKOK ÉS ÉPÍTÉSZEK VILÁGSZÖVETSÉGE

Sektion Schweiz, CH-8640 Rapperswil, Postfach 223

Okl. építésmérnök (45), német, magyar kivitelezési és kutatási gyakorlattal keres tervezői, kivitelezői v. üzemszervezési munkakört, bárhol német nyelvterületen. (MV 1)

Elektrotechnikus (33), szerkesztés és üzemvezetés, tervezői v. szerkesztői állást keres Zürichben v. környékén. Belépés azonnal. (MV 3)

Rajzoló-szerkesztő (35), német, magyar, műszaki rajzoló állást keres fél- v. egész napra Zürichben v. Rapperswil környékén. Eddig gépész-elektromos rajzok készítése. (MV 4)

Kultúrmérnök (47), német, magyar, tervező-irodai gyakorlattal Zürich környékén állást keres. (MV 5)

Felsőipariskolát végzett építész (50), német, magyar, építésvezetői gyakorlattal Bern-Basel térségében állást keres. (MV 10)

Építésmérnök (45), német, francia, olasz, angol, magyar; 17 évi építésvezetői gyakorlattal (3 év Svájc), állást keres. (MV 11)

Okl. építésmérnök (44), német, angol, magyar, 16 évi tervezési, statikusi és kutatói gyakorlattal, Német-Svájcban állást keres. (MV 12)

Okleveles gépirónő (46), német, angol, magyar, 15 éves gyakorlattal állást vagy munkát keres Zürich - Winterthur térségében. (MV 13)

Okl. építésmérnök, hosszú gyakorlattal, német, olasz, angol, magyar, vezető állást, vagy önálló tervezői irodájának munkát, (svájci v. Svájcban kívüli magasépítési) keres. (MV 14)

Rövid hírek

A Vatikáni Rádió február közepén ünnepelte fennállásának 46. évfordulóját. Az adóállomást a világhírű olasz fizikus, Marconi tervezte és XI. Pius pápa avatta fel ünnepélyesen 1931-ben. Az adóállomásról jelenleg 32 nyelven sugároznak műsort az egész világra, újabban kínai nyelven is. Az Afrikának szóló adásokat a nemrég jubiláló Frings kölni kardinális és hívei tették lehetővé 1961-ben azzal, hogy a rádióknak egy rövidhullámú adót ajándékoztak.

A Zágrábban megjelenő katolikus folyóirat szerint Jugoszláviában ismét emelkedik azoknak a száma, akik gyermekeiket megkereszteltetik. Falun és az ország középső részein a gyakorlatban minden gyermeket, a városokban pedig az újszülöttek 90 %-át tartják keresztvíz alá a szülők.

Svédország nem látja megalapozottnak, hogy diplomáciai kapcsolatot létesítsen a Vatikánnal. A külügyminisztérium szóvivője szerint bár megnövekedett az egyház szerepe az elmúlt esztendőkből az ország életében, de ez még nem követeli meg azt, hogy kormányzintű kapcsolatokat tartsanak fenn a Szentszékkal. Svédország jelenlegi római nagykövete tájékoztató jelleggel képviseli hazáját a Vatikánnál is.

Az UCIP, a Katolikus Sajtó Világuniója október 11-16. között Bécsben tartja meg 11. Nemzetközi Kongresszusát. Ezt az Unió vezetőségi tagjai Brüsszelben határozták el. A bécsi találkozó egybeesik az UCIP fennállásának 50. évfordulójával. A tanácskozás főcíme: A sajtó és az ember, — az újság és az olvasó közötti kapcsolat.

Nova Huta lengyel ipari központban május 15-én szentelik fel a közel tíz éve épülő és 5 ezer hívő befogadására alkalmas új templomot. A linzi egyházmegyei lap felhívására a hívők rövid időn belül tízezer márkát gyűjtöttek össze, s ezen egy osztrák művész acélból készült keresztútját adományozták az új templomnak.

Ugandában ismét megjelenik a MUNNO c. katolikus napilap, amelyet a kormány 1975 júliusában rendelettel betiltott. Afrika egyetlen katolikus napilapja a betiltás előtt tízezer példányban került forgalomba.

Nyugatberlinben 1976-ban jelentős mértékben, az előző évhez viszonyítva 30 %-kal csökkent az egyházból kilépők száma. A legújabb felmérések szerint a katolikus egyházat 2,803 személy hagyta el, s ez a szám a nyugatberlini katolikusok számához viszonyítva (275 ezer) alig több, mint egy százalék.

Dr. Patrick Hillary ír miniszterelnök nyugatnémetországi hivatalos látogatása során felkereste Würzburgban Szent Kilián, Kolonát és Totnan sírját. A hit-térítők Írországból érkeztek frank földre és a 7. században szenvedtek vértanúhalált.

Spanyolországban rohamosan csökken a papi utánpótlás. Míg az 1961/62. évben még 825 fiatalot szenteltek fel, ez a szám a rendelkezésre álló adatok szerint 1974/75-ben már csak 231 volt. Az országban jelenleg 25 ezer egyházmegyei szolgálatban lévő pap, 21 ezernél több szerzetes és közel 63 ezer szerzetes nővér van.

Plovdivban (Bulgária) 57 éves korában elhunyt a Nikopolis egyházmegye püspöke. A pápa az elmúlt év júniusában bizta meg az egész Északbulgáriára kiterjedő egyházmegye vezetésével. A püspök ezután azonnal megkezdte hívei látogatását, s mert állandóan úton volt, ezért a «püspök az utazótáskával» melléknevet kapta. December végén súlyos betegen találtak rá egy északbulgáriai faluban. S bár kórházba szállították, január 4-én tüdőgyulladásban halt meg.

Hume kardinális, westminsteri érsek a 49 éves Julie Anne nővért nevezte ki egyházmegyéje szóvivőjévé. Az érsek-ség jelentése szerint ez az első eset, hogy Angliában nőt választanak erre a tisztségre. A nővér a Notre Dame szerzet tagja, s egyetemi tanulmányai befejezése után rendjének sajtóügyeivel foglalkozott Rómában.

Déltirolban 50 éves jubileumát ünnepelte a Bozen-Brixen egyházmegye területén megjelenő Katholisches Sonntagsblatt. A 2. világháború idején megjelenését 3 évre betiltották. A jubileumi szám ünnepi köntösben jelent meg és előszavát Gargitter megyéspüspök írta.

A Szent Péter teret lezárják az autóforgalom elől, a tér csupán a gyalogosok számára lesz nyitva — jelentik Rómából. Csak kivételes esetben államfők, vagy a Vatikán vendégei külön engedéllyel érkehetnek gépkocsin, vagy más járművel.

Chesterton angol katolikus író 18 előadásának kéziratát találták meg a Notre Dame egyetem levéltárában az amerikai Indiana államban. Chesterton ezeket az előadásokat több, mint 40 évvel ezelőtt tartotta. Az elveszetteknek hitt kéziratokban főleg a viktorianus kort értékelte katolikus szempontból.

Az Életünkben megjelent írásokért minden tekintetben azok szerzői felelősek.

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre?

Az Életünk terjesztői

a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot a területükön élő híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1975 január 1-től

14.— svájci frank,

vagy annak megfelelő más valuta, az illetékes magyar lelkészeknek fizessük be.

Csak onnan forduljunk

közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valami oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket a központi hivatal intéz;

Címe:

Életünk (Unser Leben)

Frongartenstr. 15.

9000 St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is

14.— svájci frank, ha azonban légitóstával kéri valaki a lapot, 25.— svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.

(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés egy évre: 14.— svájci frank

más országban ennek megfelelő valuta

Egyes szám ára 1.20 svájci frank.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische

Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,

Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto. Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei

Sparkassa der Administration

St. Gallen.

Bezugspreis jährlich: 14.— Sfr.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!